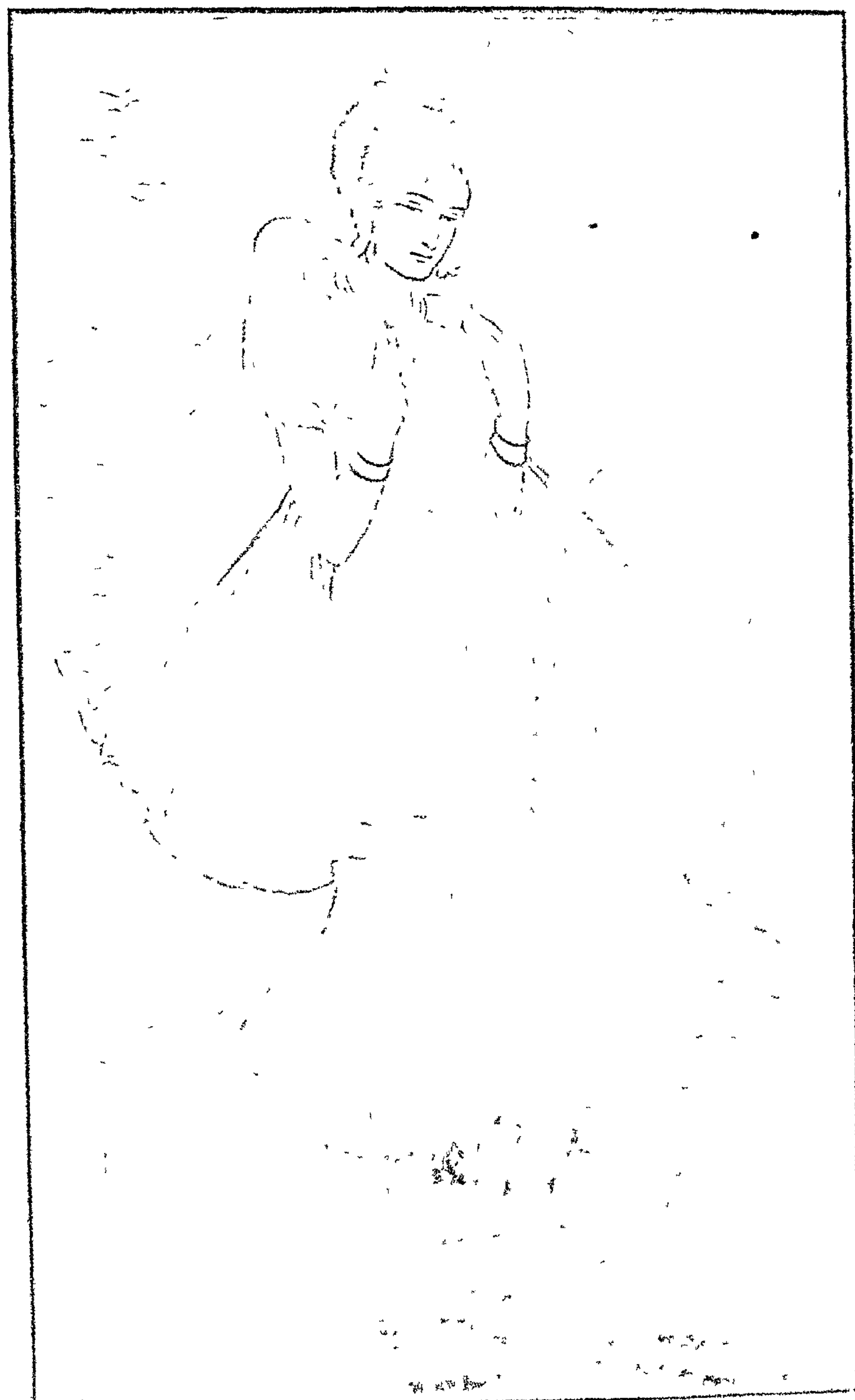

રાસ નિકુંજ

(સચિત્ર)

પ્રવેશક લેખક:

શ્રી. રમણલાલ વસન્તલાલ દેસાઇ, એમ. એ.

લેખક:

મૂળજીભાઇ પીતામ્બરદાસ શાહ

પ્રકાશક:

એન. એમ. ઠક્કરની કુાં૦,

બુકસેલર્સ

૧૪૦, પ્રીન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઇ, ૨.

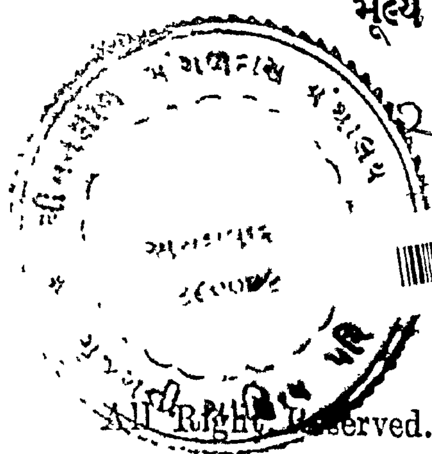
:: પ્રકાશક ::
નંદલાલ મોહનલાલ ઠક્કર,
એન. એમ. ઠક્કરની કું૦,
૧૪૦, પ્રીન્સેસ સ્ટ્રીટ,
મુંબઇ, ૨.

પહેલી આવૃત્તિ :: પ્રત ૧૫૦૦ :: ઑકટોબર : ૧૯૩૪.
બીજી આવૃત્તિ :: પ્રત ૨૦૦૦ :: જુલાઇ : ૧૯૩૫.

૫=૦૦

~~મૂલ્ય આઠ આના.~~

21,370

::
... પીતાંબર ઠક્કર,
આનંદ પ્રિન્ટીંગ વર્કસ,
દેવકરણ મેન્શન, પ્રીન્સેસ સ્ટ્રીટ,
મુંબઇ, ૨.

All Rights Reserved.

માતૃ ચરણે

અ * નુ * ક્ર * મ

રાસ | પાન.

રાસ		પાન.
૩૮	સન્ધ્યા	૬૭
૩૯	નાઠો એ ચોર	૬૮
૪૦	ચોરી ગયો	૬૯
૪૧	છેડે છે કોણ ?	૭૦
૪૨	રાધા–રસેશ	૭૧
૪૩	શાન્તિ ક્યાંથી વળે ?	૭૨
૪૪	ચેતનયુગ	૭૩
૪૫	યુગદેવ	૭૪
૪૬	વિભુને વિનતી	૭૬
૪૭	કેસરિયા ચુન્દડી	૭૭
૪૮	કેસરિયાંના કોડ	૭૮
૪૯	ભારતી–પૂજન	૭૯
૫૦	મુક્તિને માર્ગે	૮૦
૫૧	શૂરાં બનો	૮૨

રાસ		પાન.
૧૨	હૈયે વસે	૩૧
૧૩	મ્હારે રે ગામડે	૩૨
૧૪	આશાને ઓટલે	૩૩
૧૫	વીરનું આગમન	૩૪
૧૬	આંખો ઠરે	૩૫
૧૭	વસન્તદેવ	૩૬
૧૮	મહેમાન !	૩૮
૧૯	ચિન્તાને ચાકડે	૩૯
૨૦	વાડીને હીંચકે	૪૦
૨૧	હૈયું મ્હારું હર્ષે ભરે રે !	૪૨
૨૨	આંખડીનાં જાદુ	૪૪
૨૩	મેહુલો	૪૫
૨૪	દિલનું દર્દ	૪૬
૨૫	વિજોગણ	૪૮
૨૬	સાળીડા !	૪૯
૨૭	મીઠું બોલે	૫૦
૨૮	ન્હાની બાલિકા	૫૧
૨૯	રીસામણાં	૫૩
૩૦	પોપટડો	૫૫
૩૧	ન્હાની નણદી	૫૬
૩૨	દીપોત્સવી	૫૮
૩૩	દુઃખી પેલી મેના, સખિ !	૬૦
૩૪	દુઃખીઆરી દેવીને દિલડે	૬૧
૩૫	સીતા હરણ	૬૨
૩૬	પનિહારી	૬૫
૩૭	શારદાનાં મન્દિર સોહે, સાહેલડી !	૬૬

રાસ		પાન.
૩૮	સન્ધ્યા	૬૭
૩૯	નાઠો એ ચોર	૬૮
૪૦	ચોરી ગયો	૬૯
૪૧	છેડે છે કોણ?	૭૦
૪૨	રાધા–રસેશ	૭૧
૪૩	શાન્તિ ક્યાંથી વળે?	૭૨
૪૪	ચેતનયુગ	૭૩
૪૫	યુગદેવ	૭૪
૪૬	વિભુને વિનતી	૭૬
૪૭	કેસરિયા ચુન્દડી	૭૭
૪૮	કેસરિયાંના કોડ	૭૮
૪૯	ભારતી–પૂજન	૭૯
૫૦	મુક્તિને માર્ગે	૮૦
૫૧	શૂરાં બનો	૮૨

નિવેદન

૧૯૩૦ ના માર્ચમાં મહાત્માજીએ આદરેલા મહાભિનિષ્ક્રમણની પુણ્ય પળથી લોકોમાં અજબ ચેતન આવ્યું છે. હિન્દના ઇતિહાસમાં ન ભૂલાય એવું યાદગાર યુદ્ધ હિન્દવાસીઓએ એ અડગ યોગીની સરદારી નીચે આદર્યું હતું. રાષ્ટ્રોત્કર્ષના આવા ધન્ય પ્રસંગે લખાયલાં મ્હારાં ગીતો "રણરસિયાંના રાસ" રૂપે ગુજરાતને અર્પ્યાં હતા. ગુણિયલ ગુજરાતનાં રાસરસિયાને એ ગીતો ગમ્યાં, સામયિકોએ એનો સત્કાર કર્યો, મિત્રોએ પ્રશંસાના પત્રો લખ્યા અને એમાંનાં ગીતો નવરાત્ર પ્રસંગે તથા અન્ય જાહેર સંગીતના મેળાવડાઓમાં હોંસથી ગવાયાં અને ઝીલાયાં અને કોઇ કોઇ પ્રસંગે એ સાંભળવાની રસલ્હાણ મ્હને એ મળેલી. જ્યારે જ્યારે મ્હેં એ ગવાતાં સાંભળ્યાં છે ત્યારે ત્યારે અંતરમાં આનન્દની છોળો ઊભરાઇ છે. કોને પોતાનાં લખેલાં ગીતો ઉલ્લાસભેર ગવાતાં સાભળવા ન ગમે ? આ પ્રસંગે અજબ પ્રોત્સાહન આપનાર એ સઘળાંનો આભાર માનવાની તક લઉ છું.

આવા સુન્દર આદરથી આજે નવો ગીતસંગ્રહ બહાર પાડવા પ્રેરાયો છું, આમાનાં ઘણા ખરા ગીતો 'ગુણસુન્દરી' 'સ્ત્રીબોધ' આદિ સામયિકોમાં અવાર નવાર પ્રગટ થઇ ગયેલા છે. મ્હારાં ગીતો તરફ બતાવેલી ચાહના બદલ આ સ્થળે એ તન્ત્રી મહાશયોનો પણ આભાર માનું છું.

ગીતોની ભાષા સરળ તથા ઢાળ જાણીતા છે અને નવા જમાનાને અનુકૂળ થાય તેવા છે એટલે ગાનારાંઓને એ જરૂર ગમશે એવી આશા રાખું છું.

'રાસનિકુંજ'ની પ્રથમ આવૃત્તિની વ્યવસ્થા કરવાનું ભાઇશ્રી નન્દલાલ ઠક્કરે મિત્રભાવે સ્વીકારી લીધું છે તેમજ પુસ્તકને સુન્દર બનાવવા બનતો પ્રયત્ન થયો છે તે માટે એ મિત્રનો આભારી છું.

અને પુસ્તકનો પ્રવેશક લેખ લખી આપનાર આપણા જાણીતા નવલકથાકાર શ્રીયુત રમણલાલ વસન્તલાલ દેસાઇ એમ. એ. એમણે મ્હારી માગણીનો સહર્ષ સ્વીકાર કરી પ્રસ્તુત પુસ્તકનો પ્રવેશક લેખ લખી આપ્યો છે તે બદલ એમનો આભાર માનું છું.

અંતમાં મ્હારા ગીતસંગ્રહને ગુજરાત વધાવી લેશે એવી આશા રાખી વિરમું છું.

મ્હોટા બાજવાડા :
વડોદરા :
તા : ૨૫ : ૭ : ૩૪ } મૂળજીભાઇ પીતામ્બરદાસ શાહ

(બીજી આવૃત્તિ)

"રાસનિકુંજ" ની પહેલી આવૃત્તિનો જનતાએ સુન્દર સત્કાર કરી મ્હારાં ગીતો તરફ જે ચાહના બતાવી છે તે માટે હું ઘણોજ આભાર માનું છું. આમાંનાં ગીતો ઘણી ઘણી જગ્યાએ હોસે હોંસે ગવાયાં છે, ઝીલાયાં છે. અને કેટલેક સ્થળે મ્હેં સાંભળ્યાં પણ છે. મ્હારાં ગીતો રાસરસિયાંને ગમ્યા છે એથી વિશેષ આનન્દ થાય છે. આટલા ટુંક સમયમાં એની પ્રથમાવૃત્તિ ખલાસ થઇ ગઇ એ મ્હારે માટે આનન્દની વાત છે. નજીકનાં ભવિષ્યમાં આવાં મ્હારાં બીજાં ગીતોનો સંગ્રહ ગુણગરવી ગુજરાતને ચરણે ધરવા અભિલાષા રાખું છુ.

આ બીજી આવૃત્તિને પણ એવાજ પ્રેમથી સૌ વધાવી લેશે એવી અભિલાષા રાખી વિરમું છું.

મ્હોટા બાજવાડા :
વડોદરા :
તા : ૧૦ : ૫ : ૩૫ } મૂળજીભાઇ પીતામ્બરદાસ શાહ

પ્ર વે શ ક

શ્રી. મૂળજીભાઇ શાહનો પરિચય ગુર્જર રાસરસિકોને આપવાની જરૂર હોય એમ લાગતું નથી. એ યુવાન ઉત્સાહી કવિ 'રણરસિયાંના રાસ' તેમજ ગુજરાતી માસિકોમાં વખતો વખત પ્રસિદ્ધ થતી તેમની કૃતિઓથી જાણીતા થયા છે. તેમના સંબંધી એક અંગત વાત માત્ર નોંધવા જેવી એ છે કે તેઓ એક વ્યાપારી છે છતાં કવિ છે. વર્તમાન કવિતા એક ઉછરતા વ્યાપારીનાં હૃદયમાં ઊગી નીકળે એ મ્હને તો બહુ શુભ ચિન્હ લાગે છે.

'રાસ' એ ગુર્જર કવિતાનો એક વિશિષ્ઠ વિભાગ છે. છંદ કરતા ઓછાં બંધનવાળી પરંતુ ગેય, તાલબદ્ધ, ભાવને અદ્દભૂત સરળતાથી વ્યક્ત કરતી, કલ્પનાને સુન્દર અટપટા ઝોક આપતી, ગુર્જર જીવનના આનન્દ, ઉલ્લાસ, આશા, રમત અને મર્મને પ્રતિબિમ્બિત કરતી એ રાસની રચના ગુર્જર નવજીવનને પણ અનુકૂળ થઇ ગઇ છે, અને તેના ઉપર નવા નવા પ્રયોગો થતા જાય છે છતાં તે સર્વદા પ્રિય અને ચિરંજીવી કાવ્યપ્રકાર છે એમ આપણને લાગ્યા કરે છે.

કવિ ન્હાનાલાલે 'રાસ' ને ગુર્જરસાહિત્યમાં ઉન્નત સ્થાન અપાવ્યું; એટલુંજ નહિ; ગુર્જર રાસને જગતસાહિત્યમાં ઉન્નત સ્થાન અપાવ્યું. એ પછી રાસનો સતત પ્રવાહ ગુર્જરસાહિત્યમાં વહેતોજ રહ્યો છે. કવિ ન્હાનાલાલનું સ્થાન અનેક રીતે અજોડ છે, રાસમાં પણ તેમની સરખામણી શોધવી અશક્ય છે. છતાં એટલું તો ખરૂ જ કે ગુર્જર કાવ્યસરણીને 'રાસ' અનુકૂળ પડી ગયા છે અને ન્હાનાલાલના રાસ ઉપરાંત કેટલીક બહુ સુન્દર રાસકૃતિઓ આપણને

મળી આવી છે. રાસનો થોક વધતો જાય છે; તેમાં વિષય અને વીગતનાં વૈવિધ્ય વધતાં જાય છે, એટલુંજ નહિ, તેમાં રાગદારી દાખલ કરવાના પણ સફળ નિષ્ફળ પ્રયોગો હવે થયે જાય છે. આખા રાસસાહિત્યને કસોટીએ ચઢાવવાનો પ્રસંગ હવે ઉપસ્થિત થયો છે. રાસસાહિત્યની શકયતાઓ અને મર્યાદાઓની ચર્ચા હવે જરૂરની છે.

હું આ સ્થળે તે કાર્ય કરવા માગતો નથી; તે માટે મ્હારી યોગ્યતા હું જોતો નથી. અહીં તો ભાઇ મૂળજીભાઇના રાસ વિષે મ્હારે બે બોલ કેહેવા છે.

એકાવન રાસનો આ મૂળજીભાઇનો સંગ્રહ રાસસાહિત્યની ખૂબીઓ અને ખામીઓના આયના સરખો મ્હને લાગ્યો છે. એમાં ગૃહભાવ–કુટુંબભાવ અને લાગણીઓની સરસ રમત છે. 'હૈયે વસે' 'મ્હારે રે ગામડે,' 'વીરનું આગમન,' 'આંખો ઠરે' 'ગૃહ–દીપિકા' સરખી 'ન્હાની બાલિકા,' એવાં એવાં ગીતો કૌટુમ્બિક ભાવનાની ઉજળી બાજુનાં દર્શન કરાવતા રાસ કહી શકાય.

વર્તમાન રાષ્ટ્રિયતાનો પડઘો એટલો વ્યાપક છે કે ભાઇ શાહ જેવાનાં હૃદય એ પડઘે હાલીજ ઉઠે. એના પરિણામ રૂપ કેટલાંક કાવ્યો આ સંગ્રહમા છે—જો કે 'રણરસિયાંના રાસ' નું તેમનું પહેલું પુસ્તક એ ભાવોને એકત્રિત કરી શકયું છે—અને 'યુગદેવ' તથા 'શૂરાં બનો' એ આવા પ્રકારના ઉત્તમ નમૂના છે. યુગદેવની શરૂઆત ભૂલવા સરખી નથીઃ

હો યુગદેવ! પૂજું પાવડીઓ:
કંઈ ઊઘાડી ત્હેં અમ આંખડીઓ.

'મુક્તિને માર્ગે' માની પંક્તિઓ પણ સુન્દર છે. દ્રષ્ટાંત તરીકે

'ઘડો ઉરમાં શા ઘાટ? પોઢયા કેમ ઢાળી પાટ?
મૈયાની મુક્તિ માટ સંચરો, હો રાજ!

ભાવના અને વર્ણનના સમન્વયમાં પણ કવિ સરલ કલા ખીલવી શકે છે જેનો ખ્યાલ કાવ્યસંગ્રહમાંનાં એક ઉત્તમ કાવ્ય 'ઉષા' માંથી આપણને મળી આવશે :

રૂપેરી ઓઢણી સોહાય:
ઉષા ઊતરે જોને!

... ...

ધીમાં પગલે ચાલે, કે કુમકુમ નાંખે વ્હાલે;
એનાં હાસ્ય જો વેરાય:
ઉષા ઊતરે જોને!

એવુંજ એક બીજું 'વસન્તદેવ'નું કાવ્ય અને તેમાં રહેલી કલ્પના પણ આપણે જોઇ લઇએ :

દૂર દૂર દેશથી હો રાજ:
વસન્ત દેવ જોને પધારે.

... ...

પગલાં પરન્ત એનાં રૂપેરી રંગનાં;
નયનેથી નીતરે પ્રકાશ:
વસન્તદેવ જોને પધારે.

તેમજ 'ચાંદની–ઝીલન' પણ ભૂલવા સરખું નથી :

ઝીલું ઝીલું હું ચન્દ્ર કેરી ચાંદની;

... ...

ઓઢું ઓઢું હું તેજ કેરી ઓઢણી.

'સન્ધ્યા' પણ એક સરસ રાસ છે.

સૌંદર્યમસ્તી–રસમસ્તીના ઉદ્ગારો રાસરચનામાં બહુ સારી રીતે ઝીલાય છે. એનાં સુભગ ઉદાહરણ :

'મોરલા રે! આવ મ્હારે મન્દિરિયે!'

તથા

'મેંદી મૂકી, મ્હેં બ્હેન! મેંદી મૂકી;
આજ મ્હારે હાથે મ્હેં મેંદી મૂકી.

તેમજ

'છેડે છે કોણ! બ્હેન! છેડે છે કોણ?
મીઠી મીઠી મોરલી છેડે છે કોણ?

જેવા રાસમાંથી મળી આવે છે.

બાલભાવને વ્યક્ત કરતી પંક્તિઓ, બાલકાવ્યોની બહુ નજીક આવે એવા રાસ લખવાની શક્તિ પણ ભાઈ શાહે આ સંગ્રહમાં બતાવી છે. જે 'હૈયે વસે' તથા 'મ્હારે રે ગામડે' તેમજ 'રીસામણા' જેવા રાસ જોવાથી સહજ જણાય આવશે.

હૃદયના કરૂણ ભાવને, દુઃખને, બેચેની તથા અશાન્તિને રાસમાં વ્યક્ત કરતા કાવ્યો પણ 'વિજોગણ' 'દુઃખી પેલી મેના, સખિ!' તથા સહુનું ધ્યાન જરૂર ખેંચવા યોગ્ય 'શાન્તિ કયાથી વળે?' જેવા સારા નમૂનાઓ ભાઈ શાહે આપ્યાં છે.

ઉપરાંત આપણા સસ્કારો અને ભાવનાઓને સતત જાગ્રત રાખ્યા કરતા સરળ સ્વચ્છ છતાં હૃદયદ્રાવક જૂનાં આખ્યાનો અને આખ્યાયિકાઓ–જેમને નવીન કવિતાએ ઘટતો આવકાર હજી આપ્યો નથી તે—નો ઉપયોગ કરવાની પ્રણાલિકા શરૂ કરનાર જૂજ પ્રયોગશીલ કવિઓમાં ભાઈ શાહને મૂકવા હું લલચાઉ છું. ધ્રુવાખ્યાન, સીતાજીની કાચળી, તુળશીમાની કથા જેવાં ત્રીસ પાત્રીસ વર્ષ ઉપર સસ્કારી

કુટુંબોમાં સતત ગવાતાં કાવ્યોએ ગુર્જર જીવનની લાગણીઓને શુદ્ધ અને તીવ્ર બનાવી છે એ વાત ભૂલાય એવી નથી. સુધરેલી કવિતાએ હજી એ આખ્યાનો જેટલો જનતાના હૃદય ઉપર કાબુ મેળવ્યો નથી. એ લઢણ ખીલવવા સરખી છે એમાં જરા પણ શક નથી. એ સ્થાન વર્તમાન કવિતા જ્યાં સુધી નહિ મેળવે ત્યાં સુધી તે વ્યાપક બનવાની નથી. એનાં શુભ ચિન્હો દેખાય છે, અને ભાઇ શાહે 'સીતાહરણ' ની આખ્યાયિકાને સરળ મનગમતા રાસઢાળમાં ગોઠવી સુયોગ્ય પ્રયોગ કર્યો છે.

રાસનિકુંજની ભાષા સાદી, સરળ અને પ્રવાહી છે તેમાંની કલ્પના અને ભાવના પણ રૂચીકર છે. રાસયુગનાં લક્ષણોનો ઠીક આવિર્ભાવ તેમાં થયો છે. છતાં એક ચેતવણી ભાઇ શાહને આપુ છું—અને તેમની દ્વારા બધા ય રાસ લેખકોને આપુ છુ.

કવિતા એ બહુ ઊંચી કલા છે. પ્રતિભાસંપન્ન કવિઓને હાથે તેમાં આવશ્યક રસ, કલ્પના અને શબ્દશૃંગારનાં ઘડતર ઘડાય છે. એ કવિતાનાં સળંગ કલેવરથી સહુ કોઇ મોહ પામી જાય છે, અને સમય જતાં બીજા મુગ્ધ રસિકો કલ્પના અને શબ્દશૃંગારને પકડી લઇ કાવ્યનો રસ પણ તે સાથેજ પકડાયો એમ માની નવી નવી રચનાઓ કર્યે જાય જ છે. પરંતુ ઘણી વખત રસ લુપ્ત થઇ જઇ કલ્પના અને શબ્દ રચનાનું ખાલી ખીણુંજ એમાંથી મળી આવે છે. બધા જ કવિતા પ્રકારમાં એમ થાય છે. રાસમાં એમ બનવું બહુ સહજ છે—એમ બનવા પણ લાગ્યું છે, મ્હારી સહુને ચેતવણી—વિનંતી છે કે રાસ લેખનની મોહકતા અને સરળતામા તેનો આત્મા—રસ વિસારે ન પડે એ માટે બહુજ સખત કસોટી પોતાને માટે રાખવી. રાસકાવ્યો સામાન્યતામાં ઘસડાઇ ન જાય એ ઉદ્દેશથી જ આટલું લખ્યું છે.

શ્રી. મૂળજીભાઈ રાસસોજનમાં રહેલો એ ભય સહજ પરખી લેશે. તેઓ હજી ઉગે છે; ઊગતા જ તેમણે સારી–મ્હોટી આશા બંધાય એવા રાસસંગ્રહો બહાર પાડ્યા છે; એમની કૃતિઓમાં મ્હેં ઉપર બતાવી તે પ્રમાણે ઘણી શક્યતાઓ છે: તેઓ પ્રયોગશીલ પણ છે; અને સ્વભાવે બહુ વિનયી અને નમ્ર છે; તેમના કાવ્યપ્રયત્નો સફળ છે. હજી પણ વધારે ઉંચી પ્રતિનાં કાવ્યો–રાસ–તેમની કલાભાવનામાંથી જન્મશે એવી આશા સહ 'રાસનિકુંજ'ના સંગ્રહને હું સફળતા ઇચ્છું છું.

વડોદરા:
તા: ૨૫: ૭: ૧૯૩૪

રમણલાલ વસન્તલાલ દેસાઈ

નીસરી હું ન્હોરતાંને ન્હોતરે રે લોલ....

મ્હારે માંડવડે !

(ઢાળ : હું તો મહિયારણ રે ! ગોકુળ ગામની)

આવો સાહેલડી રે! મ્હારે માંડવડે!
કરું હું સ્નેહથી સન્માન:
સાહેલડી રે! મ્હારે માંડવડે!

મ્હારે માંડવડે રે, કે સાથિયા પૂર્યા, સાહેલડી!
દેજો દર્શન કેરી લ્હાણ:
સાહેલડી રે! મ્હારે માંડવડે!

મ્હારે માંડવડે રે, કે તોરણ બાંધ્યાં સાહેલડી!
ફોરે છે ફૂલડાં અમૂલ:
સાહેલડી રે! મ્હારે માંડવડે!

નેહનું ન્હોતરું રે, કે આવજો વ્હેલાં, સાહેલડી!
થશે હો! ચિત્તડાં પ્રફુલ્લ:
સાહેલડી રે! મ્હારે માંડવડે!

આજે શરદની રે, કે રાતડી સોહે, સાહેલડી!
રમીશું રંગથી સૌ રાસ:
સાહેલડી રે! મ્હારે માંડવડે!

દેવોએ આવશે રે, કે સુણવા સ્નેહે, સાહેલડી!
મોંઘા છે રાસના વિલાસ:
સાહેલડી રે! મ્હારે માંડવડે!

ન્હોરતાંને નોતરે !

(ઢાળ : ખમ્મા ! વીરાને જાઉ વારણે રે લોલ)

નીસરી હું ન્હોરતાંને ન્હોતરે રે લોલ,
કરવા તાળી કેરો શોર જો:
નીસરી હું ન્હોરતાંને ન્હોતરે રે લોલ.

સરખી સાહેલીઓના સાથમાં રે લોલ,
થવાને ગીતમાં ગુલતાન જો:
નીસરી હું ન્હોરતાને ન્હોતરે રે લોલ.

અમી–નીધિ વિરાજે આભ–આંગણે રે લોલ,
અમ ઉરે અમી સીંચાય જો:
નીસરી હું ન્હોરતાંને ન્હોતરે રે લોલ.

મંડપે સજાવ્યાં સ્નેહ–ફૂલડાં રે લોલ.
મલયાનિલ મીઠો વાય જો:
નીસરી હું ન્હોરતાંને ન્હોતરે રે લોલ.

અંતરમાં ઉલ્લાસને પ્રસારવા રે લોલ,
કરિયે સૌ સ્મિતથી કલ્લોલ જો:
નીસરી હું ન્હોરતાંને ન્હોતરે રે લોલ.

દિલ ડોલી રહ્યાં

(ઢાળ : ઊઘડ્યાં પ્રભાત, આજ લાગે રળિયાત)

ચમકે છે ચન્દ્ર, આજ થાયે આનન્દઃ
તેજ ઝીલી રહ્યાં, તેજ ઝીલી રહ્યાં.
રમિયે સૌ રાસ, ઉર સીંચી ઉલ્લાસઃ
દિલ ડોલી રહ્યાં, દિલ ડોલી રહ્યાં.

ચાંદની સુરમ્ય સખિ! ચૅાકમાં છવાયલી,
ફૂલની સુવાસ સખિ! ઉરમાં ભરાયલી;
દિલ ડોલી રહ્યાં, દિલ ડોલી રહ્યાં.

પૂર્ણિમાની રાત મહીં રમિયે અલબેલડી!
હૈયાની વાત કાંઇ કરિયે સાહેલડી!
દિલ ડોલી રહ્યાં, દિલ ડોલી રહ્યાં.

ઉદધિની સંગ સખિ! સરિતા ગૂંથાયલી,
તરુવરને વ્હાલે સખિ! વેલડી વીંટાયલી;
દિલ ડોલી રહ્યાં, દિલ ડોલી રહ્યાં.

આંબલાની ડાળે બ્હેની! બોલે કોયલડી,
સ્નેહીનાં સુદર્શને જો! ગાજે રાતડલી;
દિલ ડોલી રહ્યાં, દિલ ડોલી રહ્યાં.

કાળજામાં મ્હારા એક છૂપી વાતડલી,
કોણ જાણે કેમ મ્હારી નચે આંખડલી;
દિલ ડોલી રહ્યાં, દિલ ડોલી રહ્યાં.

ચાંદની ઝીલન

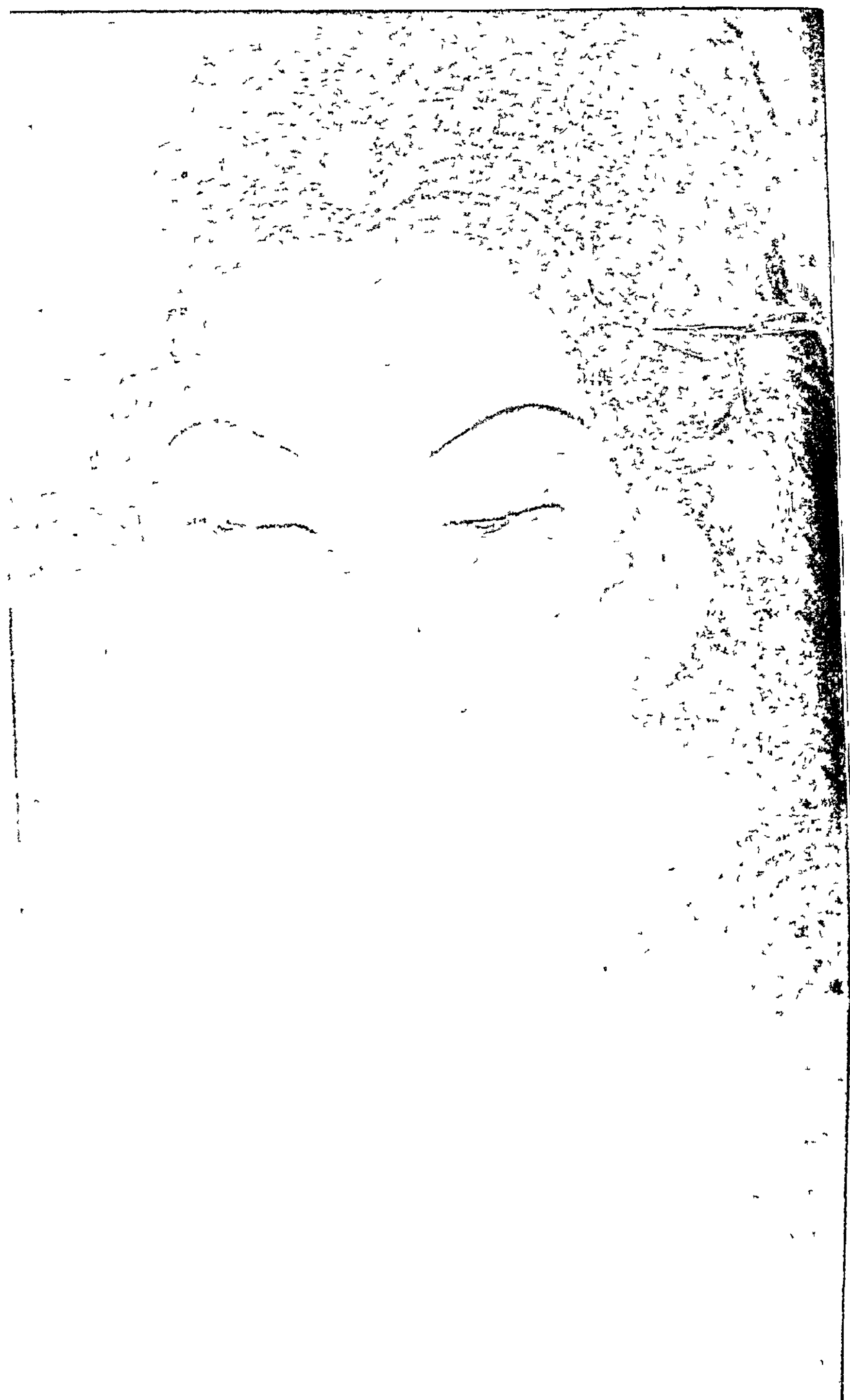
ઝીલું ઝીલું હું ચન્દ્ર કેરી ચાંદની,
હો બ્હેન! ઝીલું હું ચન્દ્ર કેરી ચાંદની.

ઓઢું ઓઢું હું તેજ કેરી ઓઢણી;
હો બ્હેન! ઓઢું હું તેજ કેરી ઓઢણી.

ઉગ્યો છે ઇન્દુરાજ આભની અટારિયે,
પૂર્ણિમા પધારી આજ અવનિને આંગણે;
પૂજનના થાળ જો સજાય:
હો બ્હેન! ઝીલું હું ચન્દ્ર કેરી ચાંદની.

કોડભરી કામિનીઓ આવતી ઉતાવળી,
રમવાને રાસ રંગે માંડતી ઉલ્લાસથી;
રસિયાંના રાસ જો રમાય:
હો બ્હેન! ઝીલું હું ચન્દ્ર કેરી ચાંદની

પ્રાણમાં પ્રકાશ પુરું જેટલો ઝીલાય હો!
ઉરનો ઉત્કર્ષ આજ સાધિયે સધાય હો?
નયણાંમાં નૂર જો સીંચાય:
હો બ્હેન! ઝીલું હું ચન્દ્ર કેરી ચાંદની.

ઉષા

(ઢાળ : નાગર વેલીઓ રોપાવ)

રૂપેરી ઓઢણી સોહાય :
ઉષા ઊતરે જોને !

એનાં તેજ જો ઢોળાય :
ઉષા ઊતરે જોને !

ધીમાં પગલે ચાલે કે કુમકુમ નાંખે વ્હાલે;
એનાં હાસ્ય જો વેરાય :
ઉષા ઊતરે જોને !

આભલિયાથી આવે કે સાથે કૈં કૈં લાવે,
સુધા છાંટણાં છંટાય :
ઉષા ઊતરે જોને !

મૂર્તિ મધુરી કેવી કે દર્શન કરીએ દેવી;
પ્રાણે ચેતના સ્ફુરાય :
ઉષા ઊતરે જોને !

મેંદી મૂકી

(ઢાળ : નિંદર ભરી રે ગુલાલે ભરી)

મેંદી મૂકી મ્હેં બ્હેન ! મેંદી મૂકી;
આજ મ્હારે હાથે મ્હેં મેંદી મૂકી.

મેંદીનો રંગ બ્હેન ! કેવો રળિયામણો,
ઉરના ઉલ્લાસભેર મેંદી મૂકી :
આજ મ્હારે હાથે મ્હેં મેંદી મૂકી.

લાગે છે હાથ જોને કેવો સોહામણો,
રંગવાનો લેશ ના હું તો ચૂકી :
આજ મ્હારે હાથે મ્હેં મેંદી મૂકી.

મ્હારા ઉદ્યાનને તો મેંદીની વાડ છે,
જોવાને ચાલને કેવી ઝૂકી :
આજ મ્હારે હાથે મ્હેં મેંદી મૂકી.

કાળજામાં કોડ હોય ત્હારે જો બ્હેન ! તો,
આવજે હું આપીશ એની ભૂકી :
આજ મ્હારે હાથે મ્હેં મેંદી મૂકી.

મોરલા રે!

(ઢાળ: તારલા રે! આવ મ્હારે અંખોડલે)

મોરલા રે! આવ મ્હારે મન્દિરિયે!
મ્હારે મન્દિરિયે! આવ મ્હારે મન્દિરિયે!
મોરલા રે! આવ મ્હારે મન્દિરિયે!

સાખી:

સ્નેહે મ્હને શીખવ તું તવ નૃત્ય વિદ્યા,
નાચું ખરે! તવ સમી હું ય ન્હાની બાલા;
ત્હારી કલા રસભરી નહિ શીખવે શું?
શાને ઊભો નહિ જરી ડગ માંડતો તું?

મોરલા રે! શાલ મોંઘી બીછાવું રે!
મોંઘી બીછાવું રે! આવ ફૂલો વેરાવું રે!
મોરલા રે! આવ મ્હારે મન્દિરિયે!

સાખી:

મોતી મઢેલ મધુ હાર ત્હને દઉં હું,
આતુર છે હૃદય જો શીખવા ય મ્હારું;
મ્હારે નથી કરવી રે હરિફાઇ ત્હારી,
શાને ધરે હૃદયમાં બ્હીક ભાઇ! મ્હારી.

મોરલા રે! આશ મ્હારે અંતરિયે!
મ્હારે અંતરિયે! આવ મ્હારે મન્દિરિયે!
મોરલા રે! આવ મ્હારે મન્દિરિયે!

સાખી :

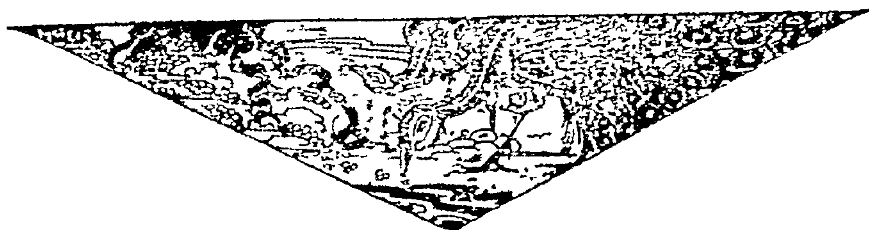
રીઝયાં ત્હારાં નૃત્યથી, પૂજ્ય સરસ્વતી માત;
માને રીઝાવું નૃત્યથી; શીખવ મુજને ભ્રાત!

મોરલા રે! ધીર હૈયે તું ધાર રે!
હૈયે તું ધાર રે! વાત મ્હારી વિચાર રે!
મોરલા રે! આવ મ્હારે મન્દિરિયે!

સાખી :

રીઝશે માત સરસ્વતી, દેશે જ્ઞાનની લ્હાણ;
ઊંડી ઉરની આશ એ, થાશે તવ કલ્યાણ.

મોરલા રે! આવ મ્હારે મન્દિરિયે!
મ્હારે મન્દિરિયે! આવ મ્હારે મન્દિરિયે!
મોરલા રે! આવ મ્હારે મન્દિરિયે!

મ્હારી ઝુંપડી

(ઢાળ : પુણ્ય-બારણું રે લોલ)

મ્હારી ઝુંપડી રે બ્હેન!
મોંઘી ઝુંપડી રે બ્હેન!
સુખડાં સમાય સર્વ સ્વર્ગનાં રે બ્હેન!

સાખી :

ન્હાની સરખી ઝુંપડી, ન્હાનો સરખો બાગ,
ન્હાની જો સરિતા વહે, ગાયે રૂડા રાગ.

ફોરે ફૂલડાં રે બ્હેન!
ડોલે દિલડાં રે બ્હેન!
સુખડાં સમાય સર્વ સ્વર્ગનાં રે બ્હેન!

સાખી :

મધુરી મેના બોલતી, નિત્યે મીઠડા બોલ;
આંબા કેરી કુંજમાં, થાયે રોજ કલ્લોલ.

ગોરી ગાયનાં રે બ્હેન!
પીયે દુધડાં રે બ્હેન!
સુખડાં સમાય સર્વ સ્વર્ગનાં રે બ્હેન!

સાખી :

કુદરત શિક્ષણ આપતી, નવલું કૈં જો રોજ;
એના મધુરા ભાવથી કરિયે સર્વે મોજ.

આવો આંગણે રે બ્હેન!
જોવા કારણે રે બ્હેન!
સુખડાં સમાય સર્વ સ્વર્ગનાં રે બ્હેન!

બલિહારી બાપુના બોલની

(ઢાળ : ભમ્મરિયા કૂવાને કાંઠડે)

બાપુના બોલ લાગે મીઠડા, હો બ્હેન!
જાદુ ભરી છે એની જીભ રેઃ
બલિહારી બાપુના બોલની.

હૈયું ભર્યું છે એનું હેતથી, હો બ્હેન!
મુખથી વેરાય મીઠાં વેણ રેઃ
બલિહારી બાપુના બોલની.

સુધા સીંચેલ એના શબ્દમાં, હો બ્હેન!
રોજ કહે સુરના સન્દેશ રેઃ
બલિહારી બાપુના બોલની.

નીતિના પન્થ પ્રીતે દાખવે, હો બ્હેન:
શિખવીને ત્યાગ કેરા મંત્ર રેઃ
બલિહારી બાપુના બોલની.

દુઃખીઆનાં દુઃખ સર્વ ટાળવા, હો બ્હેન!
શાન્તિનાં સુણાવે દિવ્ય સૂત્ર રેઃ
બલિહારી બાપુના બોલની.

બાપુના ભાવ ઉર ભીંજવે, હો બ્હેન!
બાપુજીના બોલ ના ભૂલાય રેઃ
બલિહારી બાપુના બોલની.

બલિહારી માડીની મ્હેરની

(ઢાળ: ભમ્મરિયા કૂવાને કાંઠડે)

વિભુનાં વ્હાલ કેરી પૂતળી, હો બ્હેન!
જગમાં જડે ક્યાં એની જોડ રે?
બલિહારી માડીની મ્હેરની.

પોષે છે બાળ નિજ નેહથી, હો બ્હેન!
રડતાં દેખી કાળજું કપાય રેઃ
બલિહારી માડીની મ્હેરની.

સાખી: પીડા પામે બાળકો, શું માતાથી સે'વાય?
કરવા દુઃખડાં દૂર એ, જીવન અર્પે સદાય.

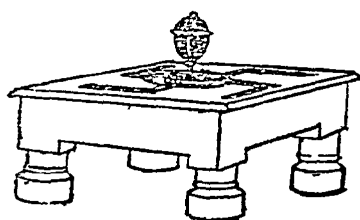
પ્રેમ તણાં પૂર પાણી પાંપણે, હો બ્હેન!
નીતરે ત્યાંથી પ્રેમ તણાં ઝર્ણ રેઃ
બલિહારી માડીની મ્હેરની.

સાખીઃ એનાં ચિત્તે સર્વદા, બાળક કેરું હિત,
આશિષ દેતી ઉરથી 'થાવ સુખી' એ નિત્ય.

મધુથી મીઠાં એનાં વેણ છે, હો બ્હેન!
કેવી શીળી છે એની છાંય રે:
બલિહારી માડીની મ્હેરની.

સાખી: છોરું કછોરું થાય છે, માત કુમાત ન થાય;
માડી પ્રતિમા ઇશની, ઇશનાં દર્શન થાય.

અરપો જીવન તોય ઓછું છે, હો બ્હેન!
કેમ કરી ગુણ સૌ ગણાય રે?
બલિહારી માડીની મ્હેરની.

હીંચકો

(ઢાળ: જમનાને કાઠડે કળાયલ મોરલો)

વીરાને કાજ મ્હેં બાંધ્યો છે હીંચકો.
હીંચકે રે! કેવો ઝૂલે છે વીર:
હૈયાંના હેતથી બાંધ્યો છે હીંચકો,
હીંચકે રે! કેવો સોહે છે વીર.—વીરાને૦

પ્રેમે ભર્યાં છે નેન જોને સોહામણાં,
સીંચશે રે! સ્નેહે શાન્તિનાં નીર:
ખેંચું છું દોર હું ગાતી પોઢામણાં,
પોઢશે રે! વીર ઉરનો અમીર.—વીરાને૦

છવાતું હાસ્ય જો મીઠા એ મુખડે,
હીંચકે રે! આજ સૂતો ચતુર:
નિંદરને દેશ એ જાશે હો ખેલવા;
દેખશે રે! કાંઇ સોણલાં મધુર.—વીરાને૦

હૈયે વસે

(ઢાળ : નિંદર ભરી રે ગુલાલે ભરી)

હૈયે વસે રે હો! હૈયે વસે;
વીરાનું વ્હાલ મ્હારે હૈયે વસે.

આભનો ઉજાસ પેલો ચાંદો સુહાગી,
ગૃહે ઉજાસ મ્હારો વીરો કરે:
વીરાનું વ્હાલ મ્હારે હૈયે વસે.

સરવરમાં શોભતો કેવો જો હંસલો;
ગૃહે વીરાજી મ્હારો એવો લસે:
વીરાનું વ્હાલ મ્હારે હૈયે વસે.

વાડીમાં ફોરતાં મીઠાં કૈં ફૂલડાં;
વીરાના ગુણ એવા હૈયે વસે:
વીરાનું વ્હાલ મ્હારે હૈયે વસે.

બ્હેનીના બોલ એને મીઠા જો લાગતા;
ગવાડે ગીત નિત્ય કેવો રસે:
વીરાનું વ્હાલ મ્હારે હૈયે વસે.

બાંધુ બજેવ કેરી હેતે હું રાખડી;
પ્રેમભીની પસલી આપી હસે:
વીરાનું વ્હાલ મ્હારે હૈયે વસે.

મ્હારે રે ગામડે!

(ઢાળ: વઢવાણ શ્હેરના લીલાં લવંગિયા)

મ્હારે રે ગામડે આવો હો વીરા!
લેવાને મીઠડો લ્હાવો હો વીરા!
મ્હારે રે૦

ઘેરે છે ગાવડી વ્હાલા હો વીરા!
પીજોને દૂધના પ્યાલા હો વીરા!
મ્હારે રે૦

રૂડો છે રેંટીઓ ઘેરે હો વીરા!
કાંતીશું આપણે લ્હેરે હો વીર!
મ્હારે રે૦

વાડીમાં ફૂલડાં ફોરે હો વીરા!
થીશું સ્નેહના દોરે હો વીરા!
મ્હારે રે૦

નાચન્તા મોરલા નિત્યે હો વીરા!
કૂજન્તી કોકિલા પ્રીતે હો વીરા!
મ્હારે રે૦

મ્હારે રે ગામડે આવો હો વીરા!
લેવાને મીઠડો લ્હાવો હો વીરા!

આશાને ઓટલે

(ઢાળ : સરોવરે પાણીડાં ગઇ'તી, સાહેલડી!)

આશાને ઓટલે એ ઊભી'તી બ્હેનડી,
વીરાની વાટ કાંઇ જોતી જી રે:
ક્યારે એ આવશે અંતરને પૂછતી,
લાગન્તા વાર એ તો રોતી જી રે:
આશાને ઓટલે૦

બ્હેનીને બારણે બોલે બળેવ ને,
અંતરમાં બોલતો વીરો જી રે:
વીરાની વ્હેલ ક્યારે દોડન્તી આવશે,
શાન્તિનાં નીર વીર! સીંચો જી રે:
આશાને ઓટલે૦

હીરે ગૂંથી છે કેવી હેતેથી રાખડી,
ભાવનાના રંગથી એ રંગી જી રે:
કાળજામાં કોડ કેવા વીરાને બાંધવા,
ક્યારે રે આવશે એ આંહી જી રે;
આશાને ઓટલે૦

દાદાના દેશથી એ વીરોજી આવશે,
બ્હેનીને બારણે ઉમંગે જી રે:
ભાભીએ ભેટ કાંઇ આપેલી હેતથી,
થાશે દર્શન એનાં ત્યારે જી રે:
આશાને ઓટલે૦

વીરનું આગમન

(ઢાળ : શો બ્રહ્મનાદ ગાજે)

હો! વીર આજ આવે,
જો! ધીર આજ આવે;
સખિ! હું વધાવું એને ઉમંગથી :
ભળેવ કેરા પર્વને પ્રસંગ આજ રંગથી.
હો! વીર આજ આવે.

સાખી :

પુષ્પ ચડાવું પ્રેમથી, દેવા ઉર સત્કાર;
પગલાં પડતાં વીરનાં, દીપશે મ્હારું દ્વાર.
રાખડી ગૂંથેલ મ્હેં તો બાંધવા ઉમંગથી :
બળેવ કેરા પર્વને પ્રસંગ આજ રંગથી.
હો! વીર આજ આવે.

સાખી :

પસલી દેશે પ્રેમથી; મોંઘાં એનાં મૂલ;
ઠરશે એની આંખડી, રક્ષા જોઇ અતૂલ.
ભાવના ભરેલ બોલ બોલશે ઉમંગથી :
બળેવ કેરા પર્વને પ્રસંગ આજ રંગથી.
હો! વીર આજ આવે.

આંખો ઠરે

(ઢાળ : નિંદર ભરી રે ગુલાલે ભરી)

આંખો ઠરે રે, હો! આંખો ઠરે;
બ્હેનીને જોઇ મ્હારી આંખો ઠરે.

વ્હેલી ઊઠીને રોજ આંગણું સમારે;
ન્હાઇ ધોઇ પ્રભુની સ્તુતિ કરેઃ
બ્હેનીને જોઇ મ્હારી આંખો ઠરે.

વાડીમાં ઘૂમન્તી એ વીણન્તી ફૂલડાં;
ગૂંથીને માળ પ્રભુકંઠે ધરેઃ
બ્હેનીને જોઇ મ્હારી આંખો ઠરે.

પૂરન્તી સાથિયા સ્નેહે એ આંગણે;
પરવારી, પાઠ એના પ્રીતે કરેઃ
બ્હેનીને જોઇ મ્હારી આંખો ઠરે.

ગાતી એ ગીત મીઠાં રાધા ને કૃષ્ણનાં;
અમી ભરેલ બોલ મુખે ઝરેઃ
બ્હેનીને જોઈ મ્હારી આંખો ઠરે.

હસે છે હાસ્ય મીઠું હૈયાં હુલાવતી;
વીરાનાં વારણાં એ લેતી ફરેઃ
બ્હેનીને જોઇ મ્હારી આંખો ઠરે.

વસન્તદેવ

(ઢાળ: ગોવાળિયે ઘેલાં કીધાં રે!)

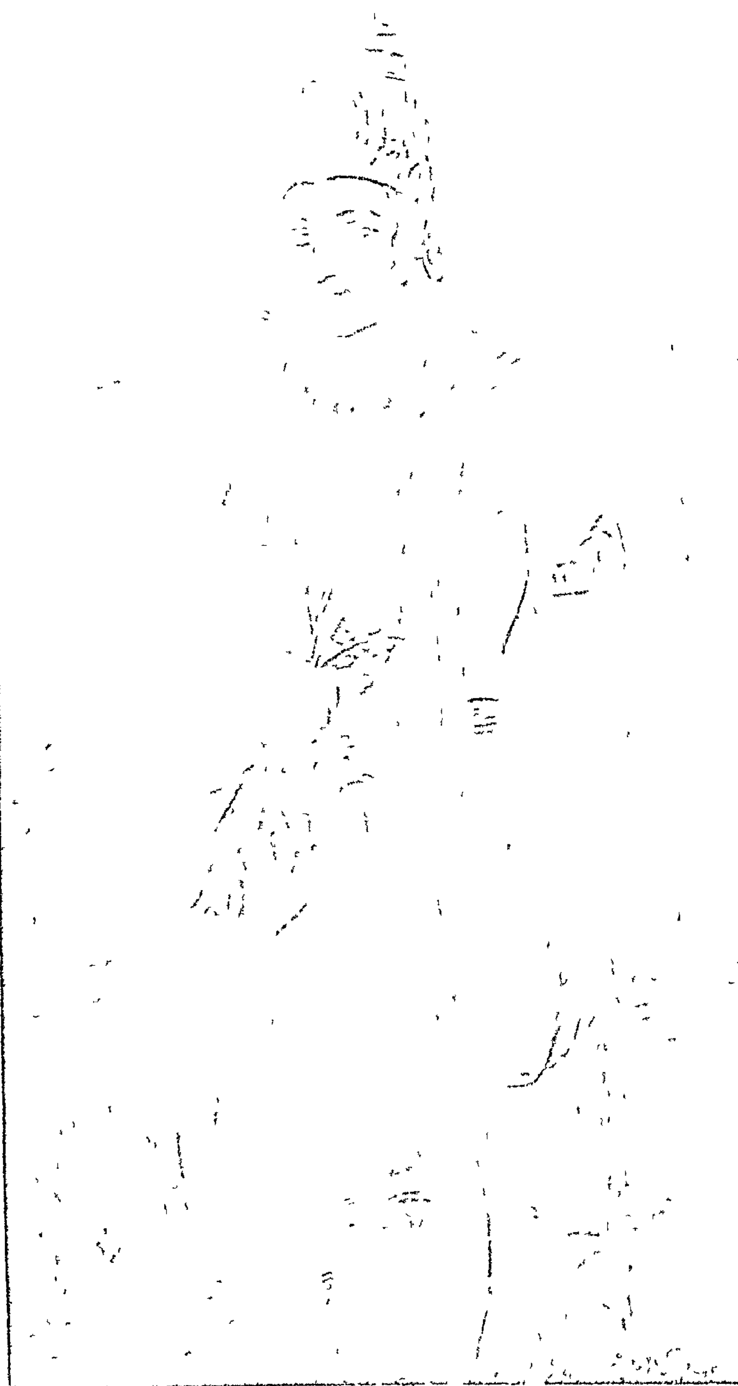
દૂર દૂર દેશથી હો આજ:
વસન્તદેવ જોને પધારે.
સજી અંગે સ્નેહ કેરો સાજ:
વસન્તદેવ જોને પધારે.

પગલાં પડન્ત એનાં રૂપેરી રંગનાં;
નયનેથી નીતરે પ્રકાશ:
વસન્તદેવ જોને પધારે.

ઉરની સુવાસે સખિ! ફૂલડાં વધાવતાં;
સ્ફુરાવે ઉરમાં ઉલ્લાસ:
વસન્તદેવ જોને પધારે.

કોકિલા કલ્લોલે કેવી દેતાં વધામણાં;
નર્તન્તા મોરલા મધુર:
વસન્તદેવ જોને પધારે.

અંકુરો ફૂટે છે ઉર આશનાં અનેરાં;
આંજે છે આંખડીમાં નૂર:
વસન્તદેવ જોને પધારે.

ચિન્તાને ચાકડે

(ઢાળ: સરોવરે પાણીડાં ગઇ'તી, સાહેલડી !)

ચિન્તાને ચાકડે ચડિયું છે ચિત્તડું,
હૈયાનું હીર કાંઇ ખોયું જી રે:
આંખોએ દીઠું છે એવું કૈ મીઠડું,
જેનાથી ઉર મ્હારું મોહ્યું જી રે.
ચિન્તાને૦

અતિથિદેવ એક આવ્યા'તા આંગણે,
એની કીકીએ કૈંક કીધું જી રે:
ઉરના અતિથિદેવ આવ્યા'તા આંગણે,
ચોરીને ચિત્ત મ્હારું લીધું જી રે.
ચિન્તાને૦

બોલન્તા બોલ એ સરતાં'તાં ફૂલડાં,
ગાજ્યું'તું ગૃહ મ્હારું ગીતે જી રે:
આંકયા અંકાય એનાં શાં રે ક્‌હો મૂલડાં,
આંજી'તી આંખ મ્હારી પ્રીતે જી રે.
ચિન્તાને૦

ધબકયું'તું હૈયું મ્હારું દેતાં વળામણાં,
થાશે દર્શન કયારે એનાં જી રે?
આવ્યા ના કેમ શું લીધાં રીસામણાં?
ગમ્યાં સ્વાગત ના શું મ્હારાં જી રે?
ચિન્તાને૦

મહેમાન !

(ઢાળ : નાગર વેલીઓ રોપાવ)

સોહે આંગણું મહેમાન !
મ્હારે આંગણે આવો !

કરું સ્નેહથી સન્માન :
મ્હારે આંગણે આવો !

ઉર ઉમળકા આવે કે દર્શન કરતાં ભાવે;
મ્હારી આંખડી ધરાય :
મ્હારે આંગણે આવો !

અવસર આજ અમોલો કે બોલ સુહાગી બોલો;
ઉરે ભાવના ભરાય :
મ્હારે આંગણે આવો !

પગલાં પનોતાં આજે કે ભરજો મ્હારે કાજે !
આશા ઉરની પૂરાય :
મ્હારે આંગણે આવો !

સ્વર્ગસદનનાં જેવું કે મન્દિર દીપે કેવું;
મ્હારાં દુઃખડાં વિલાય :
મ્હારે આંગણે આવો !

ચિન્તાને ચાકડે

(ઢાળ: સરોવરે પાણીડાં ગઇ'તી, સાહેલડી!)

ચિન્તાને ચાકડે ચડિયું છે ચિત્તડું,
હૈયાનું હીર કાંઇ ખોયું જી રે:
આંખોએ દીઠું છે એવું કૈં મીઠડું,
જેનાથી ઉર મ્હારું મોહ્યું જી રે.
ચિન્તાને૦

અતિથિદેવ એક આવ્યા'તા આંગણે,
એની કીકીએ કૈંક કીધું જી રે:
ઉરના અતિથિદેવ આવ્યા'તા આંગણે,
ચોરીને ચિત્ત મ્હારું લીધું જી રે.
ચિન્તાને૦

બોલન્તા બોલ એ સરતાં'તાં ફૂલડાં,
ગાજ્યું'તું ગૃહ મ્હારું ગીતે જી રે:
આંકયા અંકાય એનાં શાં રે ક્‌હો મૂલડાં,
આંજી'તી આંખ મ્હારી પ્રીતે જી રે.
ચિન્તાને૦

ધબકયું'તું હૈયું મ્હારું દેતાં વળામણાં,
થાશે દર્શન કયારે એનાં જી રે?
આવ્યા ના કેમ શું લીધાં રીસામણાં?
ગમ્યાં સ્વાગત ના શું મ્હારાં જી રે?
ચિન્તાને૦

વાડીને હીંચકે

(ઢાળ: સરોવરે પાણીડાં ગઇ'તી. સાહેલડી !)

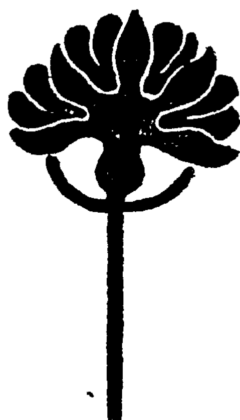
વાડીને હીંચકે હું હીચન્તી હેતથી,
ગાતી'તી ગીત કૈંક મીઠાં જી રે:
આવે સમીર-લ્હેર દોડન્તી દરથી,
સ્મરણોને દ્રષ્ટિએ દીઠાં જી રે:
વાડીને૦

મ્હેકન્તો મોગરો ને મ્હેકન્તી માધવી,
હૈયે સુવાસ મીઠી સીંચે જી રે:
સમાધિ સ્નેહ કેરી ઝૂલન્તા સાધવી,
દોડે છે દ્રષ્ટિ દૂર ઊંચે જી રે:
વાડીને૦

રજનીના રંગ રમ્ય રંગે છે કાળજું,
આંજે છે ચન્દ્ર નૂર આંખે જી રે:
ઊડવું છે દૂર દૂર સ્નેહી સમીપમાં,
ફૂટન્તી સ્નેહ કેરી પાંખે જી રે:
વાડીને૦

ઉરમાં તરંગ એવા ઉઠે ઉમંગના,
ધીમેથી કોક ત્યાં તો આવ્યું જી રે:
હૈયામાં હોય તે તો દૃષ્ટિ સમીપમાં,
કેવું અનન્તે દિવ્ય દાખ્યું જી રે:
વાડીને૦

એઠાં એ હીંચકે ને હીંચન્તાં હેતથી,
અવનિએ સ્વર્ગ અમે આણ્યું જી રે:
વ્હાલમનાં વ્હાલમાં વીતી વિભાવરી,
રજનીમાં સ્વર્ગ અમે આણ્યું જી રે:
વાડીને૦

હૈયું મ્હારું હર્ષે ભરે રે!

(ઢાળ: ગોવાળીયે ઘેલાં કીધાં રે.)

સખિ! નીતરતો નાથ-નેણુ નેહ,
હૈયું મ્હારું હર્ષે ભરે રે!

સખિ! વરસે છે મીઠો જેમ મેહ;
હૈયે મ્હારે શાન્તિ સરે રે!

સખિ! સુણું છું કન્થ કેરી વાત,
હૈયું મ્હારું હર્ષે ભરે રે!

સખિ! ઊગ્યું છે સુખનું પ્રભાત;
હૈયે મ્હારે શાન્તિ સરે રે!

સખિ! પથરાયે પ્રેમનો પ્રકાશ,
હૈયું મ્હારું હર્ષે ભરે રે!

સખિ! પૂરાય મ્હારી ઉર-આશ;
હૈયે મ્હારે શાન્તિ સરે રે!

સખિ! શીખવે સેવા-સૂત્ર સાર,
હૈયું મ્હારું હર્ષે ભરે રે!

સખિ! ટાળી દે ઉર કેરો ભાર;
હૈયે મ્હારે શાન્તિ સરે રે!

સખિ! ચિત્તડાને ચોરે એવો ચોર,
હૈયું મ્હારું હર્ષે ભરે રે!

સખિ! આંખડીમાં નાચે મીઠો મોર;
હૈયે મ્હારે શાન્તિ સરે રે!

સખિ! ઘૂમિયે પ્રેમને પ્રદેશ,
હૈયું મ્હારું હર્ષે ભરે રે!

સખિ! ઉરમાં થાય છે ઉજેશ;
હૈયે મ્હારે શાન્તિ સરે રે!

આંખડીનાં જાદુ

(ઢાળ : ગોરસ લેઇ લેઇ પીજો.)

પ્રીતમ જોઈ જોઇ રાચું,
હો! આંખડીનાં જાદુ છે અનેરાં.

હૃદયે છે પ્રેમપુંજ:
ચક્ષુએ છે જાદુકુંજ:
જાદુના જન્ત્ર શા શીખેલા,
હો! આંખડીનાં જાદુ છે અનેરાં.

જગ મ્હારું ત્યાં સમાય:
રવિ ચન્દ્ર ત્યાં જણાય:
જાદુનાં જોર શાં કીધેલાં,
હો! આંખડીનાં જાદુ છે અનેરાં.

મનડાનો મોર, બ્હેન?
ચિત્તડાનો ચોર, બ્હેન!
નયનોને જાદુથી જીતેલાં,
હો! આંખડીનાં જાદુ છે અનેરાં

મેહુલો

(ઢાળ: ખમ્મા! વીરાને જાઉં વારણે રે લોલ)

ઉન્હાળાને તાપે તપી ભૂમિકા રે લોલ,
કરે છે શાન્ત મેઘરાજ જો:
સખિ! વરસ્યો મીઠો મેહુલો રે લોલ.

જળધાર દીધી બ્હેન! મેહુલે રે લોલ,
પકાવે પ્રેમે પૃથ્વી પાક જો:
સખિ! વરસ્યો મીઠો મેહુલો રે લોલ.

આજે કલ્લોલે કેવા ખેડુતો રે લોલ,
છે ખેતરે નવિન ચાસ જો:
સખિ! વરસ્યો મીઠો મેહુલો રે લોલ.

નદીએ ઊભરાય પાણી મેઘનાં રે લોલ,
ઉર સરિતે આવે પૂર જો:
સખિ! વરસ્યો મીઠો મેહુલો રે લોલ.

કાળી કાળી વ્યોમ વાદળી રે લોલ,
ખાલી કરીને જાય નીર જો:
સખિ! વરસ્યો મીઠો મેહુલો રે લોલ.

મ્હારા પિયુનો કોપ ઊડિયો રે લોલ,
મ્હારે મ્હોટી એ મેઘ ધાર જો:
સખિ! વરસ્યો મીઠો મેહુલો રે લોલ.

દિલનું દર્દ

(ઢાળ: આજ મ્હારી ચુન્દડીએ ચાંદની ચળાય રે)

બ્હેન! મ્હારા દિલડામાં
કાંઇ કાંઇ થાય રે!
કાંઈ કાંઇ થાય,
દિલ દુઃખથી દુભાય રે!
બ્હેન!

સાખી:

આભે રમે તરલ તારક ચન્દ્ર સાથે,
નાચે મયુર મધુરા કરીને કલા ને
જોઉં જોઉં તોય હૈયે
ધીર ના ધરાય રે!
ધીર ના ધરાય,
આંખ આંસુથી ભરાય રે!
બ્હેન!

સાખી:

કુંજે મધુ ટહુકતી રસકોકિલા એ,
ગાતી વહે નદી ય ન્હાની કરી તરંગો.

મીઠાં સુણું ગીત તોયે
કાળજું કપાય રે!

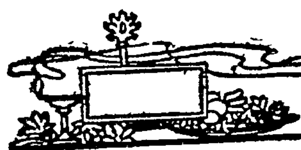
કાળજું કપાય,
વિષ વ્યાપતું જણાય રે!
બ્હેન!

સાખી:

સૂની દિસે રજની ને નહિ નિંદ આવે,
આશા ઉંડી હૃદયની ઊડતી ય લાગે;
શાન્તિ મળે ક્યમ કરી નહિ નાથ પાસે,
દૂરે કઠોર ઉરના સખિ! કન્થ મ્હારા.

સૂનાં સૂનાં મન્દિરે હું
એકલી રીબાઉં રે!

એકલી રીબાઉં,
રાત દિન જો દુભાઉં રે!
બ્હેન!

વિજોગણ

(ઢાળ: ડુંગરોમા બોલે છે મોર)

ઉઠે છે ઉરમાં અન્દેશ:
સ્નેહીનો ન સાંપડયો સન્દેશ.
દૂર દૂર દૂર કોઇ દેશમાં ગયા છે;
લખ્યું ન તોય એણે લેશ;
સ્નેહીનો ન સાંપડયો સન્દેશ.
વ્હાલભીનું હૈયું બ્હેની! કયાં યે વસ્યું હશે?
સ્મરે ન વ્હાલીડો સ્વદેશ:
સ્નેહીનો ન સાંપડયો સન્દેશ.
નિત્ય નિત્ય વાટ જોઉ વ્હાલાના પત્રની:
ભૂલ્યો શું મુજને રસેશ?
સ્નેહીનો ન સાંપડયો સન્દેશ.
રોજ જાપ હૈયું એનાં નામનો જપે છે;
જોગણનો લીધો મ્હેં વેષ:
સ્નેહીનો ન સાંપડયો સન્દેશ.
ઉરને સતાવે સખિ! સ્નેહીના સોણલાં;
વધે છે દુઃખડાં વિશેષ:
સ્નેહીનો ન સાંપડયો સન્દેશ.
દોહ્યલા એ દિન કેમ કાઢવા સખિરી!
થશે કયારે ઉરમાં ઉજેશ!
સ્નેહીનો ન સાંપડયો સન્દેશ.

માળીડા !

માળીડા! ફૂલ વીણી લાવ:
ઉર મ્હારું આશાભર્યું રે!
ગૂંથી કેવડાની છાબ:
મૂકી મોગરો ગુલાબ:
વ્હેલો આંહી આવ:
ઉર મ્હારું આશાભર્યું રે!
માળીડા! ફૂલ વીણી લાવ:
ઉર મ્હારું આશાભર્યું રે!
આવે આજ શિરતાજ:
રૂડા હૃદય કેરા રાજ:
રૂઝે દિલ–ઘાવ:
ઉર મ્હારું આશાભર્યું રે!
માળીડા! ફૂલ વીણી લાવ:
ઉર મ્હારું આશાભર્યું રે!
ગૂંથું એની સ્નેહમાળ:
અર્પું કંઠમાં રસાળ:
એવા સ્નેહ–ભાવ:
ઉર મ્હારું આશાભર્યું રે!
માળીડા! ફૂલ વીણી લાવ:
ઉર મ્હારું આશાભર્યું રે!

મીઠું બોલે

(ઢાળ: નિંદર ભરી રે ગુલાલે ભરી)

મીઠું બોલે રે, હો! મીઠું બોલે;
બ્હેન! મ્હારો બાબુડો મીઠું બોલે.

સાંજ ને સવાર બ્હેન! શેરીમાં ઘૂમતો:
જોતાં સૌ છોકરાંનાં હૈયાં ડોલે:
બ્હેન! મ્હારો બાબુડો મીઠું બોલે.

ગજાવે ગૃહ મ્હારું મીઠા એ બોલથી;
ઝૂલન્તાં ચિત્તડાં સ્નેહ–ઝોલે:
બ્હેન! મ્હારો બાબુડો મીઠું બોલે.

શેરીના લોક સૌ મોહે છે જોઇને;
લઇને રમાડતાં એને ખોળે:
બ્હેન! મ્હારો બાબુડો મીઠું બોલે.

જાયે ના કોઇ દિન રમવાને બહાર તો;
આવે છે બાળકો સૌ મળી ટોળે:
બ્હેન! મ્હારો બાબુડો મીઠું બોલે.

હૈયાનો શોક એ પળમાં શમાવતો;
ન્હવાડે નિત્ય હર્ષ કેરી છોળે:
બ્હેન! મ્હારો બાબુડો મીઠું બોલે.

ન્હાની બાલિકા

(ઢાળ: પુણ્ય-બારણું રે લોલ)

ન્હાની બાલિકા રે લોલ:
ગૃહ—દીપિકા રે લોલ:
ગૃહને ઉજાળે દિવ્ય જ્યોતથી રે લોલ.

સાખી:

જોતાં ન્હાની બાળકી, જોતાં પ્રભુની લ્હાણ;
મીઠું શૈશવ સાંભરે, નિર્મળતાની ખાણ.

આશા વેલડી રે લોલ:
આજે ઊગતી રે લોલ:
સીંચિયે સલિલ સખિ! સ્નેહનું રે લોલ.

સાખી:

સુરખી સીંચી ઇશ્વરે, કેવું એનું સુખ;
જોતાં પળ એ બાળકી, ભૂલિયે સઘળાં દુઃખ.

કીકી આંખની રે લોલ:
મીઠી બાળકી રે લોલ:
રીઝિયે રમાડી એને પ્રીતથી રે લોલ.

21,370

સાખી :

પત્થર લેખે પુત્રીને, ગાંડા લોક હમેશ;
ઉજમ મ્હારે અંતરે, બાળા જોઇ વિશેષ.

ન્હાની બાલિકા રે લોલ :
ગૃહ—દીપિકા રે લોલ :
ગૃહને ઉજાળે દિવ્ય જ્યોતથી રે લોલ.

રીસામણાં

(ઢાળ: અબોલડા શાના લીધા રે?)

માડી મનાવવાને જાય:
રીસામણાં રામે લીધાં રે!

રીઝે ન રામજી જરાય:
રીસામણાં રામે લીધાં રે!

મંગાવ્યાં માડીએ ઘેબર ને ઘારી;
ખાતા નથી કંઇ રામ-હાં રે સખિ!
ખાતા નથી કંઇ રામ:
રીસામણાં રામે લીધાં રે!

ગોરી ગાવડલીનાં મીઠાં દુધલડાં;
પીતા નથી કંઇ રામ-હાં રે સખિ!
પીતા નથી કંઇ રામ:
રીસામણાં રામે લીધાં રે!

આપ્યા કૈં ખેલવાને હાથી ને ઘોડા;
રમતા નથી એ રામ-હાં રે સખિ!
રમતા નથી એ રામ:
રીસામણાં રામે લીધાં રે!

અતલશની ટોપી ને જરકશી જામા;
પ્હેરતા નથી એ રામ-હાં રે સખિ!

પ્હેરતા નથી એ રામ:
રીસામણાં રામે લીધાં રે!

હીરાના હાર ને મોતીની માલા;
રીઝતા નથી એ રામ-હાં રે સખિ!

રીઝતા નથી એ રામ:
રીસામણાં રામે લીધાં રે!

ગુલાબ, મોગરો ને કદમ્બનાં ફૂલડાં;
સૂંઘતા નથી એ રામ-હાં રે સખિ!

સૂંઘતા નથી એ રામ:
રીસામણાં રામે લીધાં રે!

રામજી રીઝશે ત્યારે દુઃખો સૌ જાશે;
માએ વિચાર્યું ઉરમાંય-હાં રે સખિ!

માએ વિચાર્યું ઉરમાંય:
રીસામણાં રામે લીધાં રે!

દર્પણ મંગાવી માએ રામજીને આપ્યું;
નિરખ્યો ચાંદલાને ત્યાંય-હાં રે સખિ!

નિરખ્યો ચાંદલાને ત્યાંય:
કે રામજી રાજી થયા રે!

પોપટડો

(ઢાળ : જમનાને કાંઠડે કળાયલ મોરલો)

પીંજરામાં મ્હાલતો પ્યારો પોપટડો,
બોલતો રે! કેવા મીઠા બોલ:
બાબુડો હરખાય છે સુણન્તા સ્નેહથી,
નાચતો રે! કેવો કરી કલ્લોલ.
પીંજરામાં૦

મ્હારા એ બાબુનો પ્યારો પોપટડો,
શોભતો રે! કેવો રંગે રસાળ:
ખવડાવે બાબુ એને ખાંતેથી ખેલતાં,
રાખતો રે! કેવું એના પર વ્હાલ.
પીંજરામાં૦

મ્હારે રે બારણે બોલે પોપટડો,
દીપતું રે! કેવું મ્હારું જો દ્વાર:
આવે અતિથિ કોઇ મ્હારે રે આંગણે,
સ્નેહથી રે! કરે એનો સત્કાર.
પીંજરામાં૦

ન્હાની નણદી

ન્હાની નણદીનો નેહું નીતરે, હો બ્હેન!
ઉમંગ એના અંતરે અખંડ:
મીઠી નણદીનો નેહ નીતરે, હો બ્હેન!

સાખી :

એનાં મીઠાં વેણની, દેતી લ્હાણી હમેશ;
ચીડવે કોઇ જો કદી, રીસ ચડે નહિ લેશ.

એને રીઝવતા ઇશ રીઝતા, હો બ્હેન!
પ્રણયભીનાં લોચનો હસન્ત:
ન્હાની નણદીનો નેહ નીતરે, હો બ્હેન!

સાખી :

ચંચળ એનાં ચિત્તમાં, ભણવાની છે હોંસ;
રામ સીતાના રાસ એ, સુણેલા ગાતી રોજ.

ગાને ગજાવે ગૃહ ગોપિકા, હો બ્હેન!
પુનિત કેવું આંગણું દીપન્ત:
ન્હાની નણદીનો નેહ નીતરે, હો બ્હેન!

સાખી :

વ્હાલી એના ભ્રાતને, જોતાં તે મલકાય;
વિશેષ વ્હાલી મુજને, નણદી નિત્ય જણાય.

ભાવિ ગૃહિણિપદ દીપાવશે, હો બ્હેન!
જીવન થાશે જગમાં જ્વલન્ત:
ન્હાની નણદીનો નેહ નીતરે, હો બ્હેન!

નિ કું જ 卐

દીપોત્સવી

(ઢાળ: ભમ્મરિયા કૂવાને કાંઠડે)

નારાયણીનાં નૂર નીતરે, હો રાજ!
ઉરમાં ઉજાસ એ સીંચાય રે!
દીપોત્સવી આવે છે આંગણે.

હસે છે હાસ્ય મીઠું ગૃહિણી, હો રાજ!
વરસે જ્યાં સંપનો વરસાદ રે!
દીપોત્સવી આવે છે આંગણે.

સાખી:

મૃદુલ વેણ તણી થાય છે, નિત્યે ત્યાંહે લ્હાણ;
સમીર વાયે સ્નેહનો, જેથી પ્રફુલ્લે પ્રાણ.

દીપે શિશુઓ સમા દીવડા, હો રાજ!
એનાં ઓજસ ગૃહે ઊભરાય રે!
દીપોત્સવી આવે છે આંગણે.

સાખી:

દૂર થાયે ઝડી શોકની, ઉજ્વળતા દેખાય;
શાન્તિના સામ્રાજ્યમાં, પ્રભુતા ત્યાં પથરાય.

માતા પિતાની શીળી છાંયડી, હો રાજ!
સૌ બાલુડાં કરે કલ્લોલ રે!
દીપોત્સવી આવે છે આંગણે.

સાખી:

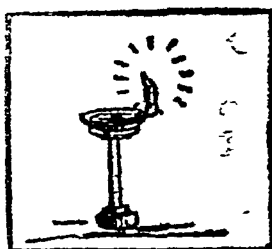
મણિમય મંડપ જ્ઞાનનો, બાંધી સઘળાં બાળ;
નૌતમ લીલા આદરે, આણી અંતર વ્હાલ.

દંપતિનો દિવ્ય પ્રેમ ઊભરે, હો રાજ!
દેખીને દેવતા હરખાય રે!
દીપોત્સવી આવે છે આંગણે.

સાખી:

પ્રસાદી પ્રેમ પીયૂષની, દેજો એનાં દાન,
એ દાને જગમાં જુઓ, સર્વ બને ગુલતાન.

કુટુંબ, શેરી, ગામ, દેશમાં, હો રાજ!
એમ બધે દીપોત્સવી છવાય રે!
દીપોત્સવી આવે છે દોડતી.

દીપોત્સવી

(ઢાળ: ભમ્મરિયા કૂવાને કાંઠડે)

નારાયણીનાં નૂર નીતરે, હો રાજ!
ઉરમાં ઉજાસ એ સીંચાય રે!
દીપોત્સવી આવે છે આંગણે.

હસે છે હાસ્ય મીઠું ગૃહિણી, હો રાજ!
વરસે જ્યાં સંપનો વરસાદ રે!
દીપોત્સવી આવે છે આંગણે.

સાખી:

મૃદુલ વેણુ તણી થાય છે, નિત્યે ત્યાંહે લ્હાણુ;
સમીર વાયે સ્નેહનો, જેથી પ્રફુલ્લે પ્રાણ.

દીપે શિશુઓ સમા દીવડા, હો રાજ!
એનાં ઓજસ ગૃહે ઊભરાય રે!
દીપોત્સવી આવે છે આંગણે.

સાખી:

દૂર થાયે ઝડી શોકની, ઉજ્વળતા દેખાય;
શાન્તિના સામ્રાજ્યમાં, પ્રભુતા ત્યાં પથરાય.

માતા પિતાની શીળી છાંયડી, હો રાજ !
સૌ બાલુડાં કરે કલ્લોલ રે !
દીપોત્સવી આવે છે આંગણે.

સાખી :

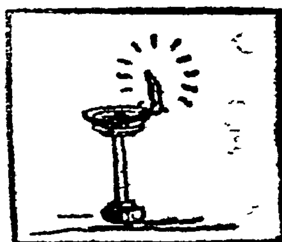
મણિમય મંડપ જ્ઞાનનો, બાંધી સઘળાં બાળ;
નૌતમ લીલા આદરે, આણી અંતર વ્હાલ.

દંપતિનો દિવ્ય પ્રેમ ઊભરે, હો રાજ !
દેખીને દેવતા હરખાય રે !
દીપોત્સવી આવે છે આંગણે.

સાખી :

પ્રસાદી પ્રેમ પીયૂષની, દેજો એનાં દાન,
એ દાને જગમાં જુઓ, સર્વ બને ગુલતાન.

કુટુંબ, શેરી, ગામ, દેશમાં, હો રાજ !
એમ બધે દીપોત્સવી છવાય રે !
દીપોત્સવી આવે છે દોડતી.

દુઃખી પેલી મેના, સખિ!

(ઢાળ: ઝીણા ઝરમર વરસે મેહ)

દેખું દેખું ને દિલડું દુભાય:
દુઃખી પેલી મેના સખિ!
એની આંખે જો આંસુડાં ઝરાય:
દુઃખી પેલી મેના, સખિ!

ઉરનો ઉલ્લાસ એનો ઊડી ગયો છે,
મૂક્યાં લલિત ગીત ગાવાં રે!
પીંજરે પૂરાઇ ખારી લાગે છે જિન્દગી,
સળગે છે ઉર એને જ્વાલા:
હો! દુઃખી પેલી મેના, સખિ! દેખું૦

પરણ્યો પ્રીતમ એનો રાચે છે રંગમાં,
લે છે રસિક કાંઇ લ્હાવા રે!
મેના ઝૂરે છે ધ્યાન ધરતી એ પાંજરે,
જપે છે નિત્ય એની માળા:
હો! દુઃખી પેલી મેના, સખિ! દેખું૦

દુઃખીઆરી દેવીને દિલડે

(ઢાળ : ભમ્મરિયા કૂવાને કાંઠડે)

ચિતરાયા ચિત્ર કૈંક દુઃખનાં, હો રાજ.
કેમ કરી એ ભૂંસ્યા ભૂંસાય રે!
દુઃખીઆરી દેવીને દિલડે.

સાખી :

બળતાને જગ બાળતું, હોમી તેમાં ઘૃત;
ક્યાંથી આશા ઉદ્ભવે, મેળવવા અમૃત?

દુઃખીના દિન જાગે દોહ્યલા, હો રાજ!
કેમ કરી એ ભૂલ્યા ભૂલાય રે?
દુઃખીઆરી દેવીને દિલડે.

સાખી :

કરમાયે કળી કુમળી, કોણ કરે દરકાર?
દુઃખ પડે તે ભોગવે, બીજાં સૌ હસનાર

દુઃખીનાં આંસુ કોણ લૂંછશે, હો રાજ!
કેમ કરી સુખડાં સીંચાય રે?
દુઃખીઆરી દેવીને દિલડે.

સીતા હરણ

(ઢાળ: કાનુડો મ્હારી કેડે પડ્યો રે!)

વનમાં મઢુલી રામજીની શોભે;
વનનાં વનફળ આણે:
સીતા ને રામ સ્નેહે રહે રે!
વ્હેતી ગોદાવરીને કાંઠે વસે છે
જીવનિયાં પ્રેમળ મ્હાણે:
સીતા ને રામ સ્નેહે રહે રે!
વનનાં વનફૂલ વ્હાલાં લાગે છે,
વીણતાં વનફૂલ વ્હાલે:
સીતાની રામ વેણી ગંથે રે!
વનમાં વ્યાઘ્ર સિંહ ચિત્તા ઘણા છે;
બ્હીક ના રાખી એ મ્હાલે:
સીતા ને રામ રંગે રહે રે!
ગાદી ને તકિયા વન માંહી ક્યાંથી?
બેસતા પ્હાણ પર પ્રીતે:
સીતા ને રામ રંગે રહે રે!
મઢુલીએ મૃગલા આવે કદી કદી;
સીતા રમાડતાં સ્મિતે:
સીતા ને રામ રંગે રહે રે!

વનમાં મારીચ મૃગલાને વેષે;
સીતાનું દિલડું મોહે :
રામજીને વિનતિ કરે રે !

'કાંચળીના કોડ મ્હારે હૈયે જાગ્યા છે;
આણોને મૃગચર્મ સોહે' :
રામજીને વિનતિ કરે રે !

સમજાવે સ્વામી તોય માને ન માનિની;
ઉરમાં ઓછું કૈં આણે :
રામજી તો નીસરી પડયા રે !

દોડે છે દૂર દૂર માયાવી મૃગલો;
ખાલી કૈં જાય છે બાણે :
રામજી તો પાછળ પડ્યા રે !

'લક્ષ્મણ'–'લક્ષ્મણ'–મૃગલો પોકારે;
ઘવાઇ એ પડયો જ્યારે :
સીતાને હૈયે શોક ઢળે રે :

'જાઓને લક્ષ્મણ! જાઓ દેવરજી!
વનમાં વ્હાલમની વ્હારે :
કે લક્ષ્મણ! શોક ઉરે વસે રે !'

'થાશે સંતાપ હો! ઉરના ઊંડાણમાં,
રહેવાદો મુજને આંહે :'
કે લક્ષ્મણ વિનવી રહે રે !

'માનોને માવડી! સાચું હું ઊચરું,
રામજીને ન્હીક ના ત્યાંહે':
કે લક્ષ્મણ વિનવી રહે રે!

'સ્વાર્થી દિસો છો ત્હમે ડાહ્યા દેવરજી!
ઊડયો શું બંધુપ્રેમ આજે:
કે લક્ષ્મણ! દૂર જાઓ ત્હમે રે!'

દોરી મર્યાદરેખ ચાલ્યા લક્ષ્મણજી;
વીરની સા'યતા કાજે:
કે લક્ષ્મણ દર પન્થે પળે રે!

આવ્યો રાવણ ત્યાંહે યોગીને અંચળે;
ભિક્ષા માગતો પૂકારે:
સીતાએ ધાર્યું આવ્યો અતિત રે!

'આવો અતિથિદેવ! આપું હું ભિક્ષા!'
વનનાં વનફલ આપે:
સીતાએ ધાર્યું રીઝે અતિત રે!

'આપો મર્યાદારેખ છોડીને ભિક્ષા!'
જોગીની હઠ છે ભારે:
સીતાજી બ્હાર પગલાં ધરે રે!

યોગીનો અંચળો ત્યાગ્યો ત્યાં રાવણે,
સીતાને ઊંચકી ભાગે:
સીતાને આંખે આંસુ સરે રે!

પનિહારી !

(ઢાળ : ભમ્મરિયા કૂવાને કાંઠડે)

જળે ભરીને આવી બેડલું, સખિ !
માંહીથી પાણીડાં છલકાય રે :
પનિહારી ! ધીમેથી ચાલને.

જળે ભીંજાયે ત્હારું મુખડું, સખિ !
સાન્ધ્યરંગી ચુન્દડી ભીંજાય રે :
પનિહારી ! ધીમેથી ચાલને.

હંસીની ચાલે નિત્ય ચાલતી, સખિ !
અધીરી ઉતાવળે શું જાય રે ?
પનિહારી ! ધીમેથી ચાલને.

ગાતી તું ગીત રોજ ચાલતાં, સખિ !
મુખે મીઠાં વેણુ ના વેરાય રે :
પનિહારી ! ધીમેથી ચાલને.

ઉછળે કાલિંદી વારિ વાટમાં, સખિ !
ઢળાતાં બેડું ખાલી થાય રે :
પનિહારી ! ધીમેથી ચાલને.

શારદાના મન્દિર સોહે, સાહેલડી!

(ઢાળ : વાટકીમાં કેસર ઘોળ્યાં, વ્હાલમજી.)

શારદાનાં મન્દિર સોહે, સાહેલડી!
લઇએ દર્શનનો લ્હાવ :
આંખડી મોહે, સાહેલડી!

સાખી :

પ્રગટે જ્યોતિ જ્ઞાનની, ઉર-અન્ધાર વિલાય;
મ્હેર થતાં દેવી તણી, જીવન-જંગ જીતાય.
ઉન્નતિનાં બારણાં ખૂલે, સાહેલડી!
રૂઝે અંતરના ઘાવ :
દુઃખ સૌ ભૂલે, સાહેલડી!

સાખી :

સંસ્કૃતિના ઇતિહાસ કૈં, રૂડી રીત શીખાય;
પારસ નિપજે પ્હાણના, કનક કથિરનું થાય.
વિદ્યાની વાટિકા ખીલાવો, સાહેલડી!
ફાલે જ્ઞાન તણો ફાલ :
હર્ષથી આવો સાહેલડી!

સાખી :

સૂત્રો સેવાનાં શીખો, પ્રેમળ પાઠ ભણાય;
શાન્તિ, નીતિ, સંપના, હૈયે મન્ત્ર લખાય.
ચિત્તડામાં ચેતન આવે, સાહેલડી!
ગૂંથો જ્ઞાન-પુષ્પ માળ :
વાસના ફોરે, સાહેલડી!

સન્ધ્યા

(ઢાળ: સરોવરે પાણીડાં ગઇ'તી, સાહેલડી!)

સાગરને તીર જો! સન્ધ્યા ઊતરતી,
કેવું મનોહર એનું સ્વરૂપ:
સાળુ સજ્યો'તો એણે રઢિયાળા રંગનો,
પગલાં એ પાડતી કેવાં અનુપ.
સાગરને તીર જો! સન્ધ્યા ઊતરતી.

સન્ધ્યાનું સ્વાગત કરવાને કારણે,
વગાડે ખંજરી સાગર મધુર:
ઊંચા એ આભલેથી સન્ધ્યા ઊતરતી,
જવા પ્રદેશ કોઇ દૂર દૂર:
સાગરને તીર જો! સન્ધ્યા ઊતરતી.

ઊંચા એ આભલામાં પંખીડાં ઊડતાં,
ગાતાં એ ગીતડાં કરી કલ્લોલ:
હૈયું હરખાયું મ્હારું દેખીને દૃશ્ય એ,
ઊગશે રસચન્દની આભે અખોલ.
સાગરને તીર જો! સન્ધ્યા ઊતરતી.

નાઠો એ ચોર

(ઢાળ : બોલે છે મોર, બાલા ! બોલે છે મોર)

નાઠો એ ચોર, જોને ! નાઠો એ ચોર;
લઇને મ્હારી ગોરસી નાઠો એ ચોર.
નાઠો૦

વિનવતિ ઊભી તોય સુણે ના નઠોર;
લઇને મોંઘી ગોરસી નાઠો એ ચોર.
નાઠો૦

પોતે છે ચોર તોય રાખે છે દોર;
જોયો સ્હેં બ્હેનડી ! એ ક્હાનાનો તોર.
નાઠો૦

ધડકતું દિલ થાશે માવડીનો શોર;
લઇને મોંઘી ગોરસી નાઠો એ ચોર.
નાઠો૦

જામ્યું શું જોર ? એનું જામ્યું શું જોર ?
આવી આવી ગોરસી ચોરે છે ચોર.
નાઠો૦

ચોર્યું છે ચિત્ત એણે બાંધ્યો છે દોર;
રાધાના કાળજાની એ તો છે કોર.
નાઠો૦

ચોરી ગયો

(ઢાળ: નિંદર ભરી રે ગુલાલે ભરી)

ચોરી ગયો રે, હો! ચોરી ગયો;
કૂહાન મ્હારુ ચિત્તડું ચોરી ગયો.

જમુનાને ઘાટ હું તો પાણીડાં ગઇ'તી;
મીઠી શી મોરલી છેડી ગયો:
કૂહાન મ્હારું ચિત્તડું ચોરી ગયો.

કદમ્બની કુંજ માંહે નિત્ય નિત્ય આવી;
જાદુના જોરથી જીતી ગયો:
કૂહાન મ્હારું ચિત્તડું ચોરી ગયો.

આવી વસન્ત ને જો! બોલે છે કોકિલા;
કાનુડો દુઃખમાં મેલી ગયો:
કૂહાન મ્હારું ચિત્તડું ચોરી ગયો.

કહ્યા'તા પ્રેમબોલ આપીને સ્નેહ-કોલ;
મ્હારાં જો નયનો ખેંચી ગયો:
કૂહાન મ્હારું ચિત્તડું ચોરી ગયો.

છેડે છે કોણ?

(ઢાળ: બોલે છે મોર, બાલા! બોલે છે મોર)

એક સખી;

છેડે છે કોણ? બ્હેની! છેડે છે કોણ?
મીઠી મીઠી મોરલી છેડે છે કોણ?
છેડે છે કોણ?

રેલે છે કોણ? બ્હેની! રેલે છે કોણ?
મીઠાં મીઠાં ગીતડાં રેલે છે કોણ?
છેડે છે કોણ?

રજનીનું રાજ્ય વ્યાપ્યું, ચાંદની ચકોર;
પીડે છે ઘોર, બ્હેની! બંસીનો ઘોર.
છેડે છે કોણ?

સખી બીજી:

(સાખી)

કાલિંદી–તીર રસબંસરી વાગતી જે,
છેડી રહે વ્રજ તણો રસિયો દુલારો;
ગાયે મીઠાં પ્રણયનાં રસગીતડાં એ,
સંચાર થાય ઉરમાં નવચેતનાનો.
છેડે છે ક્હાન, બ્હેની! છેડે છે ક્હાન.
મીઠી મીઠી મોરલી છેડે છે ક્હાન.

રાધા-રસેશ

(ઢાળ : ખમ્મા ! વીરાને જાઉં વારણે રે લોલ

રાધા-રસેશ રેલે રાસડા રે લોલ,
ચમકતી ચાંદનીની માંય જો !
રાધા-રસેશ રેલે રાસડા રે લોલ.

સૃષ્ટિ મધુરી આજે ભાસતી રે લોલ,
હૃદયે હૃદયે રેલાય રાસ જો !
રાધા-રસેશ રેલે રાસડા રે લોલ,

પ્રણવનો પરાગ પ્રાણ-પૂરમાં રે લોલ,
પ્રસરે ત્યારે પ્રણવમય જો !
રાધા-રસેશ રેલે રાસડા રે લોલ.

પ્રણયની પુણ્યજ્યોત ત્યાં ઝગે રે લોલ,
કરે તિમિર કેરો ધ્વંસ જો !
રાધા-રસેશ રેલે રાસડા રે લોલ.

આત્માને દાન દીધું યુગલે રે લોલ,
અમે પ્રભુના પરિચારક જો !
રાધા-રસેશ રેલે રાસડા રે લાલ.

અંતરની ઉત્સુકતા શમાવતાં રે લોલ,
બોલો રાધા-રસેશ કેરી જય જો !
રાધા-રસેશ રેલે રાસડા રે લોલ.

શાન્તિ ક્યાંથી વળે?

(ઢાળ : પ્રીતમ અહી યે નથી)

હું તો સન્ધ્યાના રંગ જોઉં ન્યારા,
કે આંખ તોય ઠરતી નથી.
હું તો વાડીનાં ફૂલ સુંઘું સારાં,
કે શાન્તિ ક્યાં ય વળતી નથી.
હું તો જોઉં છું ચન્દ્ર તારા આભે,
કે આંખ તોય ઠરતી નથી.
હું તો જાઉં છું દેવ કેરે દ્વારે,
કે શાન્તિ ક્યાં ય વળતી નથી.
મોંઘામૂલી છે મોતી કેરી માળા;
કે આંખ તોય ઠરતી નથી.
હું તો વાંચું છું ગ્રન્થ રઢિયાળા,
કે શાન્તિ ક્યાં ય વળતી નથી.
હું તો વ્હાલાનું મુખ જોઉં હોંસે,
કે આંખ તોય ઠરતી નથી.
હું તો વ્હાલાનાં વેણ સુણું વ્હાલે,
કે શાન્તિ ક્યાં ય વળતી નથી.
મ્હારી માડીની આંખ આંસુ સારે,
કે આંખ મ્હારી ક્યાંથી ઠરે?
મ્હને માડીનાં દુઃખ નિત્ય બાળે,
કે શાન્ત ક્હોને ક્યાંથી વળે?

ચેતનયુગ

(ઢાળ : સરોવરે પાણીડાં ગઈ'તી સાહેલડી !)

ચેતનનો યુગ આજ આવ્યો, સાહેલડી !
ચેતનની કેવી જોને વરસે ઝડી :
કલ્યાણજ્યોત આજ પ્રગટી, સાહેલડી !
જીવનનાં શ્રેય કેરી આવી ઘડી.
ચેતનનો યુગ આજ આવ્યો, સાહેલડી !

મુક્તિની મોરલી વાગે, સાહેલડી !
મોહનના મન્ત્ર મીઠા હૈયે ઠસે :
દીનોનાં દુઃખડાં ટાળ્યાં, સાહેલડી !
અમૃતની અંજલિ છાંટી જગે.
ચેતનનો યુગ આજ આવ્યો, સાહેલડી !

અંતરના ઓરિયા પૂરિયે, સાહેલડી !
ચેતનના ચાકડે ચિત્તડું ચડે :
કીર્તિનો ડંકો આજ વાગે, સાહેલડી !
ભારતના દેવને દુનિયા નમે.
ચેતનનો યુગ આજ આવ્યો, સાહેલડી !

યુગદેવ !

(ઢાળ: વ્રજરાજ ! ત્હારી વાંસળીએ)

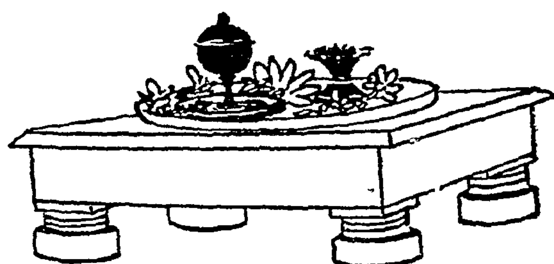
હો યુગદેવ! પૂજું પાવડીઓ:
કંઇ ઊઘાડી ત્હેં અમ આંખડીઓ,
યુગદેવ! પૂજું પાવડીઓ.
કંઇ ખીલાવી ત્હેં ઉર પાંખડીઓ,
હો યુગદેવ! પૂજું પાવડીઓ.
માત–મુક્તિના મન્ત્ર મધુરા,
શીખવ્યા વગાડી વાંસળી, હો!
યુગદેવ! પૂજું પાવડીઓ.
વધાવું ભરી ફૂલછાબડીઓ,
હો યુગદેવ! પૂજું પાવડીઓ.
મોહજાળ તિમિર મહીં એ,
ભૂલ્યાં હતાં સૌ વાટડીઓ,
યુગદેવ! પૂજું પાવડીઓ.
અન્ધાર વિદારતો ચાંદલિયો,
હો યુગદેવ! પૂજું પાવડીઓ.

દુઃખે ડૂબેલાં બન્ધુ અને એ
દુઃખે ડૂબી'તી ગાવડીઓ,
યુગદેવ! પૂજું પાવડીઓ.

તારી ત્હેં અમ નાવડીઓ,
હો યુગદેવ! પૂજું પાવડીઓ.

શાન્તિ નીતિના પાઠ ભણાવી
વરસાવી સુખ—વાદળીઓ,
યુગદેવ! પૂજું પાવડીઓ.

વધાવું ભરી ફૂલછાબડીઓ,
હો યુગદેવ! પૂજું પાવડીઓ.

વિભુને વિનતિ

(ઢાળ: ઓધવજી! સન્દેશો કહેજો શ્યામને)

ક્હાના! કહિયે કષ્ટ પડયા કૈં કારમાં,
    દુઃખ દાવાનળથી દિલ દુભાય જો!
શોધું તોયે માર્ગ હજુ જડતો નથી,
    કેમ કરી વીતક સર્વે ભૂલાય જો!
                ક્હાના૦

ડૂબી દુઃખ દરિયે માતા અમ ભારતી,
    ત્હેનાં કષ્ટ કહો કેમ કરી કપાય જો!
મોહન! મીઠા મન્ત્ર જગે સંભળાવજો,
    પાછું ગૌરવ દેશ તણું પ્રસરાય જો!
                ક્હાના૦

ચરખાનાં ચેતન સઘળે ઉપજાવજો,
    તકલીનાં તીર તણા તત્વ ભણાય જો!
ભૂલ્યા જનને પન્થ પ્રભુ! બતાવજો,
    કાઢો કંટક દુઃખ તણાં સુખ થાય જો!
                ક્હાના૦

કેસરિયા ચુન્દડી

(ઢાળ : સરોવરે પાણીડાં ગઇ'તી, સાહેલડી !)

કેસરીયા ચુન્દડી લાવો, વ્હાલમજી !
    કેસરિયા ચુન્દડી લાવો જી રે :
ઉરે છે કોડ લેવા લ્હાવો; વ્હાલમજી !
    ઉરે છે કોડ લેવા લ્હાવો જી રે.
        કેસરિયા૦

સરખી સાહેલી સર્વ સ્નેહે એ ઓઢતી,
    એમાં પડું છું હું તો ન્યારી જી રે :
વ્હાલમજી ! હેત હોય હચે તો આણજો,
    ઊંડી તે આશ એક ધારી જી રે.
        કેસરિયા૦

સરખી સાહેલડીઓ જાયે છે જંગમાં,
    જાગ્યું છે ઉર જાવા મ્હારું જી રે :
ત્હમે એ આવજો સૌ મિત્રોની સંગમાં,
    સૂવું શું લાગશે પ્યારું જી રે ?
        કેસરિયા૦

કાળજે કટારી લાગી માડીનાં દુઃખની,
    કેસરિયા ઉર આજ મ્હારું જી રે :
કેસરિયા ચુન્દડી લાવો, વ્હાલમજી !
    કેસરિયા ચુન્દડી પ્હેરું જી રે !
        કેસરિયા૦

કેસરિયાંના કોડ

(ઢાળ: સરોવરે પાણીડાં ગઇ'તી, સાહેલડી!)

કેસરિયાના કોડ કૈ હૈયે, વ્હાલમજી!
યુધ્ધે ચઢીને જીત લેવી રે લોલ:
રણમાં રમીશું હો હેતે, વ્હાલમજી!
આવી છે તક જુઓ કેવી રે લોલ:
કેસરિયાનાં કોડ.

સાખી:

કોડીલા! વિનવું વ્હાલથી, રહેવા આપની સાથ;
બન્ને ઝૂઝશું જુદ્ધમાં, સા'ય કરે રઘુનાથ.
જોગીનો જોગ કેવો જોયો, વ્હાલમજી!
પાયી પ્રીતેથી પ્રેમ-પ્યાલી રે લોલ:
ઉરનો રોગ આજ નાઠો, વ્હાલમજી!
ફેશન-ફંદેથી કેવી ટાળી રે લોલ.
કેસરિયાંના કોડ.

સાખી:

ઉર ઉર દેશું પ્રેરણા, દઇને દિલના દાન;
કરશું જઇને સ્વર્ગમાં, સુર-સરિતા પાન.
યોગીનાં સૂત્ર કૈં સારાં વ્હાલમજી!
ગૂંથ્યા હ્રદેમાં મ્હેં તો હેતે રે લોલ:
પ્યારા વતન કેરે કાજે, વ્હાલમજી!
જાતાં હ્રદેમાં હર્ષ રેલે રે લોલ.
કેસરિયાંના કોડ.

ભારતી–પૂજન

(ઢાળ : સીતારામનાં સન્તાન)

આવો સ્નેહીડાં રે લોલ !
ગાવો ગીતડાં રે લોલ !
પૂજિયે પ્રીતેથી માત ભારતી.

સાખી :

પૂજન કરતાં પ્રીતથી, રીઝે ભારત માત;
મેવા મધુરા સર્વને દે જનની સાક્ષાત.

ઘોળો કંકુડાં રે લોલ !
ગૂંથો ફૂલડાં રે લોલ !
પૂજિયે પ્રીતેથી માત ભારતી.

સાખી :

નન્દનવન એ વિશ્વનું, જગ–જીવાડણહાર;
પરને નિજનું આપતી, સૌની લે દરકાર.

આશા ઉરની રે લોલ !
પૂરે પ્રેમથી રે લોલ !
પૂજિયે પ્રીતેથી માત ભારતી.

સાખી :

કર્મભૂમિનાં આપણે સર્વ સુભાગી બાળ;
કરવા સેવા સ્નેહથી, સર્જ્યાં બન્યાં તત્કાળ.

કરો પ્રાર્થના રે લોલ !
ઝીલો ભાવના રે લોલ !
પૂજિયે પ્રીતેથા સાત ભારતી.

મુક્તિને માર્ગે

(ઢાળ: નમે આભમાં અન્ધાર)

શહીદે જો સ્વર્ગ-વાટ, લીધી માત-મુક્તિ માટ;
ફૂલડે વધાવે દેવ દેવીઓ, હો રાજ!

સાખી:

ઉત્સવ સ્વર્ગે આદર્યો, કરવા વીર-સત્કાર,
દૂંદુભિ કૈં વાગિયાં, દેવ તણે દરબાર.

અપ્સરા લે રત્ન-તાટ, કરે ચાંદલો લલાટ,
ફૂલડે વધાવે દેવ દેવીઓ, હો રાજ!

સાખી:

કાયર સૌ કંપી ગયા, જોઇ અનુપમ ત્યાગ,
સ્વદેશ-સેવા શીખવે, ભારત-વીરલા! જાગ.

કરો શીદને ઉચાટ? ગ્રહો વીર કેરી વાટ;
ફૂલડે વધાવે દેવ દેવીઓ, હો રાજ!

સાખી:

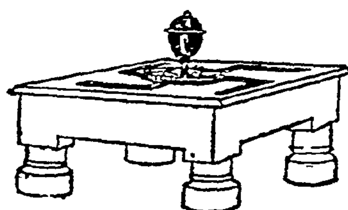
શોણિત સ્નેહે છાંટજો, હસતું રાખી મુખ;
કાયર બનીને માતની, લજવો નહિ કો કૂખ.

ઘડો ઉરમાં શા ઘાટ? પોઢયા કેમ ઢાળી પાટ?
મૈયાની મુક્તિ માટ સંચરો, હો રાજ!

સાખી:

ચેતન પ્રગટયું પ્રાણમાં, ઘર ઘર ગીત ગવાય,
આત્મા રીઝે વીરનો, ઉર ઉલ્લાસ છવાય.

પાળોને ઓલ એના પ્રીતથી, હો રાજ!
ટાળોને માત-દુઃખ નેહથી, હો રાજ!

શૂરાં બનો

(ઢાળ: નિંદર ભરી રે ગુલાલે ભરી)

શૂરાં બનો રે, હો! શૂરાં બનો;
ગુર્જરીનાં બાળ! સૌ શૂરાં બનો.

ગુર્જરી છે વીરભૂમિ વીરોથી શોભતી;
વીરતાના મન્ત્ર શીખી એને નમો:
ગુર્જરીનાં બાળ! સૌ શૂરાં બનો.

ગુર્જરીને આંગણે દેવોના વાસ છે;
વીરતાના ખેલ ખેલી સૌને ગમો:
ગુર્જરીનાં બાળ! સૌ શૂરાં બનો.

ગુર્જરી છે ગુણવંતી પોષે છે પ્રેમથી;
માડીનાં દુઃખ સહુ ટાળી રહો:
ગુર્જરીનાં બાળ! સૌ શૂરાં બનો.

સેવાના પાઠ શીખો અંતરના હેતથી;
દુઃખીની દાઝ દિલ માંહી ધરો:
ગુર્જરીનાં બાળ! સૌ શૂરાં બનો.

21,370

ચીમનલાલ [illegible] નગદાસ [illegible]ાલય
ગુજરાત સાહિત્ય પરિષદ

બ્હેનોને પ્રિય એવું પ્રથમ પુસ્તક

[૫૦ ઉપરાંત ચિત્રો સાથે]

રાસ રજની.

કે જેમાં સુંદર અને મનોરંજક ભાવભર્યાં ગરબાઓ, રાસો, શોકગીતો, દાંમ્પત્ય ગીતો અને બાળગીતો આપવામાં આવ્યાં છે. અને દરેકે દરેક રાસ—ગરબા વિભાગને તેવાજ આદર્શ અને ભાવવાહી ચિત્રોથી શોભાવવામાં આવ્યા છે.

આ પુસ્તકની ઘણા સુધારા વધારા સાથની બીજી આવૃત્તિ બ્હાર પડી ચૂકી છે.

કિં. ફક્ત રૂા. ૧–૮–૦ પોસ્ટેજ વધુ.

લખોઃ—એન. એસ. ઠક્કરની કું.

બુકસેલર્સ

૧૪૦ પ્રીન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઇ ૨.

હા.......વુમેટોન.......એ બધી ફરીયાદ દૂર કરશે.

卐

સ્ત્રીઓની દરેક પ્રકારની નબળાઇ દૂર કરતી આ અક્સીર દવા પ્રદરાદી રોગો ઋતુદોષ બેચેની કમરનો દુઃખાવો સ્ત્રીત્વની ખામીઓ તથા વંધ્યત્વ દૂર કરી શરીરના અવયવોને સંપૂર્ણ માતૃત્વને યોગ્ય બનાવી શરીરને કંચન જેવુ બનાવે છે

વુમેટોન

યાને

સુંદરી સહાયક

વસંતની જેમ સ્ત્રીત્વને ખીલવે છે.

General Tonic For Women.

卐

શહેરોની અંદર બ્હેનોને થતાં મગજનાં રોગો હીસ્ટીરીઆ લોહીનુ ઉડી જવું તથા ઘર કરી ગયેલા જુનાં દર્દો માટે નિઃસંકોચ વાપરી શકાય તેવી આ વનસ્પતિની દવા નવીન લોહી પેદા કરી શરીરને તંદુરસ્ત બનાવે છે.

વુમેટોન :—

સ્ફૂર્તિ, આનંદ, યૌવન ને ઉલ્લાસ રગે રગે ભરી કુદરતી સૌન્દર્ય ને તંદુરસ્તી બક્ષે છે.

વનસ્પતિઓમાં ઉત્તમોત્તમ ગણાતી વનસ્પતિઓની એવી સર્વોત્તમ અમૂલ્ય વનસ્પતિઓની શુદ્ધ બનાવટ.

જે દેશમા મનુષ્યનો જન્મ થયેલો છે. તેને માટે તેજ દેશની ઔષધિ હિતકર છે. બહારથી આવેલી ઔાષધિ બરાબર લાભ કરતી નથી. વળી દેશની બહાર રહેલાને પણ તેની જન્મભૂમીની ઔષધી વિશેષ લાભ દાયક છે.

આ એક મહાન અનુભવીનું વચન છે.

વુમેટોન યાને સુંદરી સહાયક.

બનાવનાર :

Vehemence Vegetable Products. (India)

એજન્ટ : **એન. ડી. લાલ.**

ગોવીંદ બીલ્ડીંગ; પ્રીન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઇ, ૨.

હા......વુમેટોન.......એ બધી ફરીયાદ દૂર કરશે.

સ્ત્રીઓની દરેક પ્રકારની નબળાઇ દૂર કરતી આ અકસીર દવા પ્રદરાદી રોગો ઋતુદોષ બેચેની કમરનો દુઃખાવો સ્ત્રીત્વની ખામીઓ તથા વંધ્યત્વ દૂર કરી શરીરના અવયવોને સંપૂર્ણ માતૃત્વને યોગ્ય બનાવી શરીરને કંચન જેવું બનાવે છે

વુમેટોન

યાને

સુંદરી સહાયક

વસંતની જેમ સ્ત્રીત્વને ખીલવે છે.

General Tonic For Women.

શહેરોની અંદર બ્હેનોને થતાં મગજનાં રોગો હીસ્ટીરીઆ લોહીનુ ઉડી જવું તથા ઘર કરી ગયેલા જુનાં દર્દો માટે નિઃસંકોચ વાપરી શકાય તેવી આ વનસ્પતિની દવા નવીન લોહી પેદા કરી શરીરને તંદુરસ્ત બનાવે છે.

એક સુંદર ગૃહલાયબ્રેરી

માટે મહાન પુરૂષો તેમજ સુવિખ્યાત લેખકોની કૃતીઓને પહેલી પસંદગી અપાય છે. તેવી શીષ્ટ ને સર્વોત્તમ ગણાતી સાહિત્ય કૃત્તિઓની

—: લેખકવાર સૂચી :—

(૧) મ. ગાંધીજી

નૈતીક	(૧) મહાત્માજીના અંતરનાદ	૦—૪—૦
	(૨) (૩) બાપુજીનાં સંદેશા ભાગ ૧.૨	૦—૫—૦

(૨) જવાહરલાલ નહેરૂ

બાલ સાહિત્ય	(૪) જવાહરલાલના પત્રો	૦—૮—૦

(૩) શ્રી. રમણલાલ વસંતરાય દેસાઇ

સામાજીક	(૫) ઝાકળ	૨—૮—૦

(૪) શ્રી. ગોકુલદાસ દ્વારકાદાસ રાયચુરા

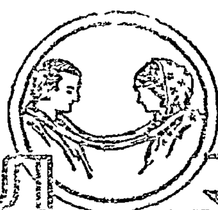
હાસ્ય	(૬) રાયચુરાની રસમસ્તી	૨—૮—૦

(૫) મહર્ષિ ટૉલ્સ્ટૉય

આધ્યાત્મિક	(૭) ઇશ્વરી ઇન્સાફ	૧—૮—૦

(૬) શ્રી. શરદચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાય

સામાજીક	(૮) છૂટકારો	

મંગળ ફેરા

લગ્નની મંગળ ભાવનાભર્યાં, સુમધુર સૂર પૂર્યાં,
સરળ, સંસ્કારી, રસ રેલતાં, હૈયાં હીંચોળતાં,
દામ્પત્યગીતો સમા લગ્નગીતોનો સાગર

કર્તા :

શ્રી. પાદરાકર

પવિત્ર લગ્નશાસ્ત્રની ભાવના પાને પાને ઉભરાવતાં
આ પુસ્તકમાં પ્રસંગે પ્રસંગના સુંદર ચિત્રો આપેલ
હોઇ આખુંય પુસ્તક ભાવનાથી ભરપુર બન્યું હોઇ,
લગ્નજીવનની આરસી સમું બન્યું છે.

[કિંમત ફક્ત રૂા. ૨] આજેજ મંગાવો [પુષ્કળ ચિત્રો ત્રિરંગી જેકેટ

લખો:—

એન. એમ. ઠક્કરની કું.

બુકસેલર્સ

પ્રીન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઇ, ૨.

લગ્ન તથા બીજા શુભ પ્રસંગે ભેટ માટેનું ઉત્તમ પુસ્તક

(૧૪) શ્રી. નારાયણ વીસનજી ઠક્કુર

(૨૧) ચુડેલનો વાંસો યાને એક નટીની આત્મકથા ભા. ૩ જો ૪-૦-૦
(સત્યઘટનાત્મક નવલ).

(૧૫) શ્રી. કેશવ શેઠ

(૨૨) સ્વતંત્રતાનાં સંદેશ (રાષ્ટ્રીય) ૦-૫-૦

(૧૬) શ્રી. નાગરદાસ પટેલ

(૨૩) મૃત્યુનો મ્હેમાન (ડીટેકટીવ) ૩-૦-૦

(૧૭) શ્રી. સત્યેન્દ્રપ્રસાદ મ્હેતા.

(૨૪) રાજપુતોનો રણરંગ (ઐતીહાસીક) ૩-૦-૦

(૧૮) શ્રી. ખંધડીઆ

હાસ્ય રસનાં ઉત્તમ પુસ્તકો

(૨૫)	ખાટી મીઠી વાતો	૨-૦-૦
(૨૬)	૯ નવી વાતો	૧-૮-૦
(૨૭)	દોઢ ડહાપણ સાગર	૧-૮-૦
(૨૮)	સવર્ણીક રામાયણ	૨-૦-૦
(૨૯)	બુદ્ધીનું બઝાર	૨-૮-૦
(૩૦)	ફે. એ. ન્સી ફા. ર. સે.	૨-૮-૦
(૩૧)	બત્રીશ લખ્ખણ	૨-૦-૦
(૩૨)	દેવોને ખુલ્લા પત્રો	૧-૪-૦
(૩૩)	હૃદયની રસધાર	૧-૪-૦

(૧૯) શ્રી. પાદરાકર

(૩૪) મંગળ સૂત્ર ૨-૦-૦
(લગ્નજીવનનું રહસ્ય સમજાવતું-
-અત્યુત્તમ પુસ્તક)

(૭) શ્રી. પ્રેમચંદજી

સામાજીક	(૯) પ્રેમચંદજીની વાતો	૧–૮–૦
	(૧૦-૧૧) ગરીબની ગૃહલક્ષ્મી ભા. ૧.૨ દરેકનો	૧–૮–૦

(૮) શ્રી. સુદર્શનજી

સામાજીક	(૧૨) પ્રણય રાત્રી	૧–૪–૦
	(૧૩) અંધારી દુનિયા	૦–૪–૦

(૯) શ્રી. જ્યોતિન્દ્ર હ. દવે

હાસ્ય	(૧૪) મારી નોંધપોથી	૧–૮–૦

(૧૦) શ્રી. મસ્ત ફકીર

હાસ્યરસ	(૧૫) મસ્ત ફકીરનાં હાસ્ય મોતી	૨–૮–૦
	(૧૬) મસ્ત ફકીરનો હાસ્ય વિલાસ	૩–૦–૦
	(૧૭) પતંગીયુ (રોમેન્ટીક નવલ)	૧–૪–૦

(૧૧) શ્રી. છેલશંકર વ્યાસ

સામાજીક	(૧૮) દાવાનળ	૨–૮–૦

(૧૨) શ્રી. રશ્મિ

સામાજીક	(૧૯) હૃદય યજ્ઞ	૨–૮–૦

(૧૩) શ્રી. મનુભાઇ જોધાણી

લોકસાહિત્ય	(૨૦) સોરઠી ઝવાહીર	૨–૮–૦

(૧૪) શ્રી. નારાયણ વીસનજી ઠક્કુર

(૨૧) ચુડેલનો વાંસો યાને એક નટીની આત્મકથા ભા. ૩ જો ૪-૦-૦

(સત્યઘટનાત્મક નવલ).

(૧૫) શ્રી. કેશવ શેઠ

(૨૨) સ્વતંત્રતાનાં સંદેશ (રાષ્ટ્રીય) ૦-૫-૦

(૧૬) શ્રી. નાગરદાસ પટેલ

(૨૩) મૃત્યુનો મ્હેમાન (ડીટેકટીવ) ૩-૦-૦

(૧૭) શ્રી. સત્યેન્દ્રપ્રસાદ મ્હેતા.

(૨૪) રાજપુતોનો રણરંગ (ઐતીહાસીક) ૩-૦-૦

(૧૮) શ્રી. ખંધડીઆ

હાસ્ય રસનાં ઉત્તમ પુસ્તકો

(૨૫)	ખાટી મીઠી વાતો	૨-૦-૦
(૨૬)	૯ નવી વાતો	૧-૮-૦
(૨૭)	દોઢ ડહાપણ સાગર	૧-૮-૦
(૨૮)	સવર્ણીક રામાયણ	૨-૦-૦
(૨૯)	બુદ્ધીનું બઝાર	૨-૮-૦
(૩૦)	ફે. એ. ન્સી ફ્રા. ર. સો.	૨-૮-૦
(૩૧)	બત્રીશ લખ્ખણ	૨-૦-૦
(૩૨)	દેવોને ખુલ્લા પત્રો	૧-૪-૦
(૩૩)	હૃદયની રસધાર	૧-૪-૦

(૧૯) શ્રી. પાદરાકર

(૩૪) મંગળ સૂત્ર

(લગ્નજીવનનું રહસ્ય સમજાવતું-

-અત્યુત્તમ પુસ્તક)

(૨૦) શ્રી. જમ્બુનાથન (યોગવિશારદ)

(૩૫) યોગના આસનો અને આરોગ્ય મેળવવાનાં સરળ ઉપાયો — ૧-૪-૦
(આસનોનાં પુષ્કળ ચિત્રો સહીત)

(૨૧) શ્રી. અમૃતલાલ દવે (સંગીત વિશારદ)

(૩૬) સેલ્ફ હારમોનીયમ ટીચર — ૨-૮-૦
(ભા. ૧ થી પાંચ સાથે)

(૨૨) શ્રી. અંબાલાલ નાયક

(૩૭) નુતન સંગીત બારાખડી — ૧-૮-૦

(૨૩) શ્રી. જનાર્દન પ્રભાસ્કર

(૩૮) રાસ નન્દિની — ૦-૮-૦

(૨૪) શ્રી. મૂળજી ભાઇ શાહ

(૩૯) રાસ નિંકુજ — ૦-૮-૦

(૨૫) શ્રી. રમણલાલ ના. શાહ (તંત્રી, બાલજીવન)

બાલ સાહિત્યનાં ઉત્તમ પુસ્તકો

(૪૦)	હંસરાણી	૦-૮-૦
(૪૧)	બાલ હાસ્ય	૦-૮-૦
(૪૨)	દેશ દેશની દંતકથાઓ	૦-૮-૦
(૪૩)	પ્રધાન પુત્રીના પરાક્રમો	૦-૧૦-૦
(૪૪)	મીની માશી	૦-૬-૦
(૪૫)	વાર્તા ગાડી	૦-૪-૦
(૪૬)	જગતના જવાંમર્દો	૦-૬-૦
(૪૭)	સાચો સિપાઇ	૦-૩-૦
(૪૮)	અરબસ્તાની આનંદરજની	૧-૪-૦
(૪૯)	બાલજ્ઞાન ગમ્મત	૦-૬-૦
(૫૦)	લપલપીયા	૦-૮-૦
(૫૧)	દોટ ડાહ્યાં	૦-૮-૦
(૫૨)	ચાલાક ચોર	૦-૬-૦

(૨૬) **શ્રી. દીનુભાઇ જોષી** (દક્ષીણામૂર્તિ ગ્રો. સે. મંદીર)

(૫૩) પવન પાવડી (બાલ સાહિત્ય) ૦-૬-૦

(૨૭) **શ્રી. ફુટસુટીઆ & ઠક્કર** (શિક્ષણ વિશારદ)

(૫૪) આપણું ગુજરાત ૦-૪-૦

(૨૮) **શ્રી. ચાંપશી ઉદ્દેશી**

(૫૫) સ્મૃતિ રેખા

(૨૯) **વૈદકીય ગ્રંથોમાંનો સર્વોત્તમ ગ્રંથ**

(૫૬) આર્ય ભિષેક યાને હિંદુસ્થાનનો વૈદરાજ ૩-૦-૦

(૩૦) **જાતિય જ્ઞાનનાં ઉત્તમ પુસ્તકો**

(Books on sex)

(૫૭) યૌવન વિજ્ઞાન ૩-૦-૦

(૫૮) જાતીય રહસ્ય ૧-૮-૦

(૩૧) **ગુજરાતી જુનાં ગીતો**

(શેરીનું કંઠસ્થ સાહિત્ય) ૦-૮-૦

(૩૨) **ડીક્ષનેરીઓ**

(૫૯) My Own Pocket DICTIONARY Eng. Guj. 0-12-0

(૬૦) **My Own Pocket** Dic. Guj. Eng. 0-12-0

(૩૩) **રાસ સાહિત્યનું ઉત્તમ પુસ્તક**

(૬૧) રાસ રજની ૧-૮-૦

બીજા નવાં તૈયાર થાય છે.

હરેક કુટુંબમાં આ

પુસ્તકની

એક નકલ હોવીજ જોઇએ.

વૈદકનો સર્વોત્તમ

ગ્રંથ

આર્યભિષક

અથવા

હિંદુસ્થાનનો વૈદરાજ

卐 જેની આજ સુધીમા
આઠ આઠ આવૃત્તીઓ
નીકળી છે.

卐 ૩૩૭૦૦

તેત્રીશ હજાર ઉપરાંતની
જેની નકલો
ખપી ગઇ છે.

આ
પુ
સ્ત
ક

卐 વનૌષધી તેમજ દરેક
દવાઓના ગુણ દોષ
જાણવા માટે
તથા
તેનો ઉપયોગ કરી
ડૉકટરોના બીલો તથા
દર્દોમાંથી મૂક્તિ
મેળવવા માટે
આ
અત્યુત્તમ ગ્રંથ છે.

ફેમીલી ડૉકટરનું કાર્ય કરે છે.

મુલ્ય રૂા. ૩-૦-૦.

બબલી:—બાપા. બાપા. બાનું પેટ હૉસ્પીતાલમાં ગયા ત્યારે તો મોટું હતુ હવે કેમ નાનુ થઇ ગયું ? ને આ મ્હારો નવો ભાઇ ક્યાંથી આવ્યો ?"

બાપા:—એસ. એસ. ચીબાવલી એવું ન પૂછાય.

ઉપરનો સવાદ એજ સૂચવે છે કે બાળક નાનું હોય છે ત્યારથી આવિષય પરત્વેની તેની જીજ્ઞાસા અનહદ હોય છે. જ્યારે વડીલો તરફથી તેને આ વિષયની સમજ નથી આપવામાં આવતી ત્યારે બાળકને જેમ મોટું થતું જાય છે તેમ તેમ આવા આવા પ્રશ્નો માટે જુગુપ્સા ઉત્પન્ન થાય છે તેના મિત્રોમાને છેવટે પુસ્તકોમા તેના પ્રશ્નોનાં જવાબ શોધવા મથન કરે છે.

દુર્ભાગ્યે ખરાબ મિત્ર કે પુસ્તકની સગત મળતાં ખોટે રસ્તે બાળક દોરવાય છે. મોટું થતા કોકશાસ્ત્ર કે એવા ભળતા પુસ્તકોની શોધમાં પડે છે.

જાતીયજ્ઞાન વિષેની અજ્ઞાનતા તથા ગેર સમજ કઇંક અનર્થો ઉભાં કરે છે.

પરંતુ

યૌવન વિજ્ઞાન (SEX In LiFE)

કે જે બાલક, યુવાન, યુવતિ ને વૃધ્ધ સુધીનાં દરેક કુટુંબીજન નિઃસકોચ વાંચી શકે છે તેમજ સંસકારી ભાષામા લખાએલા આ પુસ્તકમાં જાતીય જ્ઞાનને લગતાં દરેક વિષયની પુરી સમજ આપવામાં આવી છે. ઉપરાત છૂપા સંસારીક દુઃખ દર્દોના ઉપાયો ને યોગ્ય ઉપચારો આપવા સાથે પુસ્તકને યોગ્ય ચિત્રો વડે સપૂર્ણ બનાવવામાં આવ્યું છે.

═══ મુલ્ય ૩) રૂપીઆ ═══

—આ જે જ મં ગા વો—

= દરેક કુટુંબમાં આ =

પુસ્તકની

એક નકલ હોવીજ જોઇએ.

વૈદકનો સર્વોત્તમ

ગ્રંથ

આર્યભિષક

અથવા

હિંદુસ્થાનનો વૈદરાજ

卐 જેની આજ સુધીમાં આઠ આઠ આવૃત્તીઓ નીકળી છે.

卐 ૩૩૭૦૦

તેત્રીશ હજાર ઉપરાંતની જેની નકલો ખપી ગઇ છે.

આ પુસ્તક

卐 વનૌષધી તેમજ દરેક દવાઓના ગુણ દોષ જાણવા માટે

તથા

તેનો ઉપયોગ કરી ડૉકટરોનાં બીલો તથા દર્દોમાંથી મૂક્તિ મેળવવા માટે

આ

અત્યુત્તમ ગ્રંથ છે.

ફેમીલી ડૉકટરનું કાર્ય કરે છે.

= મુલ્ય રૂા. ૩-૦-૦. =

બબલી:—બાપા. બાપા. બાનું પેટ હૉસ્પીતાલમાં ગયા ત્યારે તો મોટું હતું હવે કેમ નાનું થઇ ગયુ ? ને આ મ્હારો નવો ભાઇ કયાથી આવ્યો ?"

બાપા:—બેસ. બેસ. ચીબાવલી એવું ન પૂછાય.

ઉપરનો સવાદ એજ સૂચવે છે કે બાળક નાનું હોય છે ત્યારથી આ વિષય પરત્વેની તેની જીજ્ઞાસા અનહદ હોય છે. જયારે વડીલો તરફથી તેને આ વિષયની સમજ નથી આપવામાં આવતી ત્યારે બાળકને જેમ મોટું થતું જાય છે તેમ તેમ આવા આવા પ્રશ્નો માટે જુગુપ્સા ઉત્પન્ન થાય છે. તેના મિત્રોમાને છેવટે પુસ્તકોમા તેના પ્રશ્નોનાં જવાબ શોધવા મથન કરે છે.

દુર્ભાગ્યે ખરાબ મિત્ર કે પુસ્તકની સગત મળતાં ખોટે રસ્તે બાળક દોરવાય છે. મોટું થતા કોકશાસ્ત્ર કે એવા ભળતા પુસ્તકોની શોધમાં પડે છે.

જાતીયજ્ઞાન વિષેની અજ્ઞાનતા તથા ગેર સમજ કંઇક અનર્થો ઉભાં કરે છે.

પરંતુ

યૌવન વિજ્ઞાન (SEX In LiFE)

કે જે બાલક, યુવાન, યુવતિ ને વૃધ્ધ સુધીનાં દરેક કુટુંબીજન નિઃસકોચ વાંચી શકે છે તેમજ સંસકારી ભાષામાં લખાએલા આ પુસ્તકમાં જાતીય જ્ઞાનને લગતાં દરેક વિષયની પુરી સમજ આપવામાં આવી છે. ઉપરાત છૂપા સંસારીક દુઃખ દર્દોના ઉપાયો ને યોગ્ય ઉપચારો આપવા સાથે પુસ્તકને યોગ્ય ચિત્રો વડે સપૂર્ણ બનાવવામાં આવ્યું છે.

મુલ્ય ૩) રૂપીઆ

—આ જે જ મં ગા વો—

યુવાનો............યુવતીઓ
ને ને

વિદ્યાભ્યાસ
અને
શારીરીક શકિત
કેળવવાનું,
વ્યાપાર કળાનું
તેમજ
બીજી દરેક બાબતોનાં
જ્ઞાન આપી
જલ્દી
પરણાવી દેવામાં
આવે છે.

પવિત્રતાનું
આહાર
વિહારનું
સંગીતનું
રસોઇનું
ભરત ગુંથણનું
બોલવા
ચાલવાનું
આ
મ
દરેક વિષયનાં જ્ઞાન
લગ્ન પહેલાં
અપાય છે. ને
લગ્ન થાય છે.

પરંતુ!

પરણ્યા પછીનાં સ્ત્રી પુરૂષનાં
જાતીય જ્ઞાનનાં અભાવે, પ્રજનન અવયવોના ઉપયોગ, તેની મર્યાદા, રીતી નીતીનાં ધોરણો વિગેરે જ્ઞાનનાં અભાવે અજ્ઞાનમય અંધકારમાં કંઇકોની યુવાનીની પાયમાલી થઇ રહી છે.

દરેક કાર્યની કળા ને મર્યાદાઓ દુનીયામાં હસ્તી ધરાવે છે.

અત્યાર સુધીનાં બ્હાર પડેતાં જાતીય (Sex) વિષયક પુસ્તકોની અપૂર્ણતા દૂર કરતું.

જાતીય રહસ્ય (Sexual Science)

આ પુસ્તક એ બધી મુશ્કેલીઓને પહોંચી વળી સાચો રાહ બતાવશે બીજાં ખરીદતાં પહેલાં એક વખત નજરે નીહાળો

મૂલ્ય રૂા. ૧-૮-૦.

દર વર્ષે ગ્રાહકોને એક સુંદર પુસ્તક ભેટ આપતી

સ્વસ્તિક ગ્રંથમાળા

ના

પહેલા વર્ષનાં પ્રકાશનો.

		(માળાના છુટક ગ્રાહકોને)
પુ. ૧ ઝાકળ લે. રા. ર. વ. દેસાઇ	રૂ. ૨॥	રૂ. ૧॥।
પુ. ૨ પ્રેમચંદજીની વાતો ...	રૂ. ૧॥	રૂ. ૧
પુ. ૩ ગરીબની ગૃહલક્ષ્મી (પૂર્વાર્ધ)	રૂ. ૧॥	રૂ. ૧
પુ. ૪ મારી નોંધપોથી	રૂ. ૧॥	રૂ. ૧
પુા. પ્રણય રાત્રી ...	રૂ. ૧।	ભેટ
	રૂ. ૮।	૪॥।

ગ્રંથમાળાના ગ્રાહકોને પહેલા વર્ષનો આખો સેટ રૂ. ૪-૧૨-૦

બીજા વર્ષનાં પ્રકાશનો.

પુ. ૬ મસ્ત ફકીરનાં હાસ્ય મોતી	રૂ. ૨॥	રૂ. ૧॥
પુ. ૭ ગરીબની ગૃહલક્ષ્મી (ઉતરાર્ધ)	રૂ. ૧॥	રૂ. ૧
પુ. ૮ પતંગીયું	રૂ. ૧।	રૂ. ૦॥।–
પુ. ૯ હૃદય યજ્ઞ	રૂ. ૨॥	રૂ. ૧॥
પુ. ૧૦ ઇશ્વરી ઇન્સાફ (ટૉલ્સ્ટૉય)	રૂ. ૧॥	ભેટ
	૯।	૪॥।–

ગ્રંથમાળાના ગ્રાહકોને બીજા વર્ષનો આખો સેટ રૂ. ૪-૧૩-૦

ત્રીજા વર્ષનાં પ્રકાશનો.

	કિંમત	ગ્રંથમાળાના ગ્રાહકોને
પુ. ૧ છુટકારો	રૂ. ૧-૪-૦	૦-૧૨-૦
પુ. ૨ ખાટી મીઠી વાતો	રૂ. ૨-૦-૦	૧-૪-૦
પુ. ૩ દાવાનળ	રૂ. ૨-૮-૦	૧-૮-૦
પુ. ૪ મંગળ સૂત્ર	રૂ. ૨-૦-૦	૧-૮-૦
પુ. ૫ સવર્ણિક રામાયણ	રૂ. ૨-૦-૦	ભેટ
	૯-૧૨-૦	૫-૦-૦

સ્વસ્તિક ગ્રંથમાળાનાં

બહાર પડેલાં પુસ્તકોના લેખકો.

શ્રી રમણલાલ વસંતલાલ દેસાઇ.
" જ્યોતિન્દ્ર હ. દવે.
મ. ટૉલ્સ્ટૉય.
" શરદચંદ્ર ચટોપાધ્યાય.
" છેલશંકર વ્યાસ.
" સુદર્શનજી.
" પ્રેમચંદજી.
" રશ્મિ.
" પાદરાકર.
" જ. હુ. ખંધડીયા.
" મસ્ત ફકીર.

આ બધા લેખકોની કૃતિઓનાં ત્રણ વર્ષનાં બહાર પડેલાં

રૂા. ૨૭-૮-૦ ની કિંમતનાં

પંદર પુસ્તકો

સ્વસ્તિક ગ્રંથમાળાના ગ્રાહકોને ફકત રૂા. ૧૪-૯-૦ માં પોસ્ટેજ વધુ

ગ્રાહક થવા આજેજ લખોઃ—

સ્વસ્તિક ગ્રંથમાળા કાર્યાલય

૧૧૮, પ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઇ ૨.

બાલકોને અતિ પ્રિય થઇ પડેલા

બાલ શિક્ષણ મંદીર

ના સુંદર અને સચિત્ર પુસ્તકો ત્હમે વાંચ્યાં છે ?

૧	હંસરાણી ...	૦-૮-૦
૨	બાલ હાસ્ય ...	૦-૮-૦
૩	દેશ દેશની દંત કથાઓ	૦-૮-૦
૪	પ્રધાન પુત્રીના પરાક્રમો	૦-૧૦-૦
૫	સીની માશી	૦-૬-૦
૬	વાર્તા ગાડી ...	૦-૪-૦
૭	જગતનાં જવાંમર્દો	૦-૬-૦
૮	સાચો સિપાઇ	૦-૩-૦
૯	અરબસ્તાની આનંદ રજની	૧-૪-૦
૧૦	બાલજ્ઞાન ગમ્મત	૦-૬-૦
૧૧	લપ લપીયાં ...	૦-૮-૦
૧૨	દોઢ ડાહ્યાં	૦-૮-૦
૧૩	પવન પાવડી ...	૦-૬-૦
૧૪	ચાલાક ચોર ...	૦-૬-૦

મુંબઇ ઇલાકાના કેળવણી ખાતા તરફથી ઘણાં ખરાં લાયબ્રેરી તથા ઇનામ માટે મંજુર થયેલાં છે.

માયકાંગલા ને ચેતન વગરનાં જીવન કરતાં તનમનાટ ને સ્ફૂર્તિભર્યું જીવન કાં નથી જીવતા?

યોગનાં આસનો

અને

આરોગ્ય મેળવવાના સરળ ઉપાયો.

(ગુજરાતી ભાષામાં)

: કર્તા :

એમ. આર. જમ્બુનાથન

દવાઓ છો...

21370

આરોગ્ય મે...

卐 આ પુસ્તકમા ઘેર બેઠાં સહેલાઈથી આસનો કરી શકાય તથા શરીરને સંપૂર્ણ તંદુરસ્ત ને સશક્ત બનાવી શકાય તેવા ઉપાયો તેમજ જુદા જુદા દરેક દર્દોનાં ઉપાય બતાવ્યા છે. ૬૦ આસનોનાં ચિત્રો પૂર્ણ સમજ સાથે આપવામાં આવ્યાં છે.

હાસ્ય રસ

સર્વોત્તમ

પુસ્તકો.

રાયચુરાની રસમસ્તી	રૂા. ૨-૮-૦
સચિત્ર રામાયણ	રૂા. ૨-૦-૦
ખાટી મીઠી વાતો	રૂા. ૨-૦-૦
મસ્ત ફકીરનાં હાસ્યમોતી	રૂા. ૨-૮-૦
મારી નોંધપોથી	રૂા. ૧-૮-૦
દોઢ ડહાપણ સાગર	રૂા. ૧-૮-૦
૯ નવી વાતો	રૂા. ૧-૮-૦
બુદ્ધિનું બજાર	રૂા. ૨-૮-૦
ફેન્સી ફારસો	રૂા. ૨-૮-૦
બત્રીસ લખ્ખણ	રૂા. ૨-૦-૦
મસ્ત ફકીરનો હાસ્ય વિલાસ	રૂા. ૩-૦-૦
દોઢ ડાહ્યા	રૂા. ૦-૮-૦
બાલ હાસ્ય	રૂા. ૦-૮-૦

બધાં પુસ્તકો સચિત્ર-અને મજબુત બાંધણીવાળા છે.

આખો સેટજ મંગાવી લેજો.

ગીતના કોઇ પણ

માર્ગંગુલાને ની શરૂઆત

નુતન સંગીત બારાખડી

કિંમત રૂ. ૧ાા] ના [ાા પોસ્ટેજ

પુસ્તકથીજ કરજો

અને પછી

તેની વધારે સમજ માટે

ધી સેલ્ફ હારમોનીયમ

—: ટીચર :—

(સુધારા વધારા સાથેની આવૃત્તી બીજી)

ભાગ ૧ થી ૫ નો અભ્યાસ શરૂ કરશોજી.

કિંમત રૂા. રાા] [પોસ્ટેજ ાા

આજેજ મંગાવો.